

ROMANIA

LEUPOSTA

Dr. Banasetter Robert Budapest
Diktőr 2 I.e.

Aranykoronás
Baron L. Pop
Elsőfűtési árak
negyedévre 320, fél
évre 640, egészévre 1200 lej. Kib.
Hátré: Havonta 2, negyedé-
vén 13, egészévre 50 lej. Kib.
Külföldi felrakás
Külföldi árak
Külföldi árak
Külföldi árak

HÍR- ÉS POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Működésének kezdetétől fogva
Képzés és fejlesztés
Főszerkesztő: Dr. Márton
Szerkesztő: Felelős szerkesztő: János
Vasárnap, 1936. március 22.

56. EV. ADAR 28. XIX. EV. 75 SZAM

Németország visszautasítja a locarnói hatalmak határozatait

Hitler hamburgi beszédében a versaillesi szerződés revízióját követelte. A német sajtó durván támadja a nyugati hatalmakat. Paul Boncour érdekes nyilatkozata az Universumnak. Hétfőn ül össze a 13-as bizottság. Abesszinia csak a Népszövetség szellemében hajlandó beket kötni

Osszeült a magyar-osztrák-olasz háromhatalmi értekezlet Rómában

London, március 21. Az az optimista feltevés, amely berlini jelentések alapján arról számolt be, hogy Németország elfogja fogadni a népszövetségi tanács, illetőleg a locarnói hatalmak határozatait, mára nagyjában szertefoszlott. Németország hivatalos válasza ugyan még, amikor e sorokat írjuk, nem érkezett meg Londonba, mégis az elhangzott nyilatkozatokból és Hitler tegnapi hamburgi beszédéből arra lehet következtetni, hogy Németország visszautasítja a határozatokban foglalt követeléseket.

Hitler tegnapi hamburgi választási beszédében kijelentette, hogy bármilyen történelmi is, Németország nem fogja visszavonni a szuverenitásának visszaállítására tett intézkedéseket. Jogaiból semmitsem fog engedni Németor-

szág — jelentette ki a Führer — s mérsékelten hozzátette, hogy a versaillesi békeszerződés szellemének revízióját akarja, amely egyedül alkalmas arra, hogy megszüntesse a háborús pszichózist. Ha a nyugati hatalmak Németországnak ezt az akaratát meg nem értik, Németország el van határozva arra, hogy inkább egyedül marad. Beszéde végén azt hangoztatta a Führer, hogy közre akar működni az európai rend fenntartásában, de ez csak egyenlő jogok mellett történhetik. Fenntartja eddigi ajánlatait s ha a világ arra igennel válaszol: jó, ha nem: ugy is jó. A világnak nincs joga beszélni addig a szerződés megszegéséről, amíg nem ismeri el Németország jogait.

A Népszövetségnek, miután a locarnói szerződést garantáló államok már elmondották szavukat: ki kell mondani az igent, vagy a nemet. Franciaország és Románia, amelyek teljes hűséggel viselkedtek mindig a Népszövetség iránt, joggal tehetik fel a kérdést a küszöbön álló események után, hogy megmaradhat-e ez a bizalom, vagy sem. A közeljövő mindenesetre választ fog adni erre a kérdésre.

Bucuresti jelentés szerint Titulescu tegnap délután öt órakor telefonbeszélgetést folytatott Tatarsucival, akit tájékoztatott a nemzetközi eseményekről. Bucurestiben főleg a Brüsszelben tartandó nagy nemzetközi konferenciának tulajdonítanak rendkívüli jelentőséget. Ez a konferencia olyan kollektív biztonsági intézkedések hozatalára hivatott, amelyek a világéleket még hatékonyabban lesznek hivatva biztosítani.

Németország visszautasítja a Fehérkönyvbe foglalt javaslatokat

Hitler beszédével kapcsolatban a Daily Mail német politikai körökből azt az értesülést szerzte, hogy Németország vissza fogja utasítani az angol Fehérkönyvbe foglalt követeléseket, amelyek diszkriminálják Németországot és korlátozni akarják a német szuverenitást a Rajna-vidéken.

A lap szerint angol politikai körök el vannak készülve Németország elutasító válaszára, de azt hiszik, hogy a németek újabb javaslatokat fognak előterjeszteni s így lehetővé teszik a tárgyalások folytatását.

A Daily Telegraph szerint Ribbentropp repülőgépen Berlinbe utazik, jelentést tesz Hitlernek s azonnal visszautazik Londonba a kancellár válaszával.

A többi angol lapok felhívják Németországot, hogy ne utasítsa el a tett javaslatokat és tegyen ellenjavaslatokat.

Ha Németország háttérben marad, ez kétségtelenül katasztrófához vezetne.

Csak a németektől függ, hogy létrejöjjön a béke Nyugateurópa-ban.

„Elviselhetetlen szemtelenség”

A német sajtó valósággal alaromat fúj a locarnói határozatokban foglalt javaslatok ellen. Különösen mérész és támadó hangja a Berliner Börsenzeitung hangja, amely cikkében azt a kijelentést teszi, hogy Németországot nem érdekli a francia és angol vezérkar között létrejött megegyés, mert Németországnak nincsenek támadó szándékai.

Németország határain hadmentesített zóna létesítéséről még csak vitatkozni sem lehet.

Nemzetközi csapatok küldése ebbe a zónába német-ellenes demonstráció jellegével birna. Mindaz, ami történt, abszurd és elviselhetetlen szemtelenség a nyugati hatalmak részéről. A hágai bírósághoz való folyamodást illetőleg Németország álláspontja az, hogy azt csak bizalmatlansággal lehet tekinteni, mert a bíróság nem foglalkozhat politikai és katonai kérdésekkel. A Népszövetség tanácsának határozata semmi jót sem ígér, mert a hágai törvényszék nem egyéb, mint a Népszövetség egyik szerve.

A francia lapok feltevése szerint Németország nem fogja a bloc visszautasítani a ja-

vaslatokat, hanem meg fogja kísérelni az egyes pontok megváltoztatását. Különösen a hadmentesített zónára vonatkozó határozat nem tetszik a németeknek. A hágai bíróság döntésére vonatkozó határozatokat bizonyos feltételekkel el fogják fogadni.

Lengyelország javaslata Németország szomszéd államainak konferenciájára való összehívására

A L'Oeuvre francia lap egyidejűleg azt a rendkívül érdekes értesülést közli, hogy Lengyelország javasolni fogja: hívják össze Németország szomszédait, vagyis Lengyelországnak, Franciaországnak, Csehszlovákiának, Svájcnak, Belgiumnak, Hollandiának, Litvánának és Ausztriának konferenciáját, amelyen Olaszország és Anglia is résztvennek, mint garantáló államok.

Paul Boncour nyilatkozata

Londoni jelentés szerint Paul Boncour, francia miniszter, aki a francia követeléseknek Flandin mellett a legerélyesebb szószólója volt a népszövetségi tanácsban, az Universum című bucaresti lap londoni tudósítójának a következő érdekes nyilatkozatot adta: „Munkánk még nincs befejezve. A Népszövetség tanácsának szerepe egyre inkább fontossá és nagyjelentőségűvé lesz. Egy béke-rendszer megszervezéséről van szó és olyan intézkedésekről, amelyek nemcsak a locarnói államokat, hanem a többieket is érdekli. A Népszövetségnek oda kell hatnia, hogy a négy locarnói állam által megállapított határozatok megvalósuljanak. Az események súlyossága ellenére sem veszítjük el hitünket és bizalmunkat.

A jelenlegi helyzet alkalmat ad arra, hogy pontosan megítéljük: mire képes a Népszövetség?

Természetesen sokkal kedvezőbb lenne a helyzet, ha az összes tanácstagok olyanok lennének, mint Titulescu, aki a válságos időkben felbecsülhetetlen támogatást nyújtott nekünk és ha az összes országok ugyanazt a hűséget tanúsították volna a nemzetközi szerződések respektálása tekintetében, mint ezt Titulescu tette.

— Mégis remélem — hangsúlyozta Boncour — hogy Franciaország és Románia, valamint ama nemzetek közös akciója, amelyek e napokban csatlakoztak ügyünk védelméhez, a legjobb uton haladnak.

Nincs szó többé kizárólagos német-francia problémáról: most már a Népszövetség saját sorsával játszik.

Titulescu egyébként a jövő hét szerdájáig marad Londonban, ahol a napokban fontos diplomáciai tanácskozásokat fog folytatni. A külügyminiszter a jövő hét végén visszatér az országba, hogy jelentést tegyen az uralkodónak a nemzetközi helyzetéről.

Londonban egyébként felmerült az a terv, hogy a Brüsszelben tervezett nemzetközi konferenciát megelőzőleg egy másik konferenciát hívjanak össze. Ezen a konferencián a locarnói hatalmak Németországgal együtt Hitler javaslatát vennék tárgyalás alá és csak később hívnák össze azt az értekezletet, amelyen az összes államok résztvennének és szélesebb programot dolgoznának ki.

Hétfőn tart újra ülést a népszövetségi tanács

A népszövetségi tanács tegnap délutáni ülésén felolvasták a locarnói államok megegyezésének szövegét, majd Eden kijelentette, hogy az egyezményt Olaszország csak ad referendum irta alá.

Beck lengyel külügyminiszter kifogásolja, hogy nem tájékoztatták a kellő időben a locarnói hatalmak megegyezésének szövegéről és a megegyezést a népszövetségi tanácsülésen kívül hozták létre. A legközelebbi ülést hétfő délután félhat órára hívták össze. A tegnapi ülésen jelen volt Ribbentropp is.

A romániai német alattvalók egy Constantzába befutó német hajón fognak szavazni március 29-én

Bucuresti jelentés szerint az Alinna nevű német gőzös március 29-én Constantzába érkezik és felveszi fedélzetére az összes romániai német alattvalókat, miután azok a román kormány rendelkezése alapján nem vehetnek részt román területen semmilyen népszavazáson. A német hajó a körülbelül négyezer főt számláló hitlerista érzelmű romániai német alattvalóval néhány mérőföldnyire eltávolodik a parttól s a nyílt tengeren a német alattvalók leadják szavazataikat, majd a hajó visszahozza őket a partra. Egyidejű berlini jelentés szerint a Völkischer Beobachter és a Deutsche Allgemeine Zeitung véleménye szerint a locarnói hatalmak semmit sem tanultak az elmúlt eseményekből. A népszövetségi tanácsülésen ugyanolyan légkör uralkodott, amilyen a versaillesi szerződés megkötésének átkozott napjaira emlékeztet.

Schuschnigg és Gömbös megérkeztek Rómába

Római jelentés szerint Schuschnigg osztrák kancellár, Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszter, Gömbös magyar miniszterelnök és Kánya külügyminiszter tegnap délután hat órakor megérkeztek az olasz fővárosba. A pályaudvaron Mussolini fogadta a vendégeket. Az osztrák kancellár és a magyar miniszterelnök a két állam külügyminisztereivel résztvesznek az olasz kamara ülésén, ahol ünnepelni fogják őket. Az olasz képviselők ebből az alkalommal fasizta egyenruhát öltenek. A kamara ülést fogadás követi. A délelőtti folyamán Gömbös és Kánya, majd Schuschnigg és Berger-Waldenegg koszorukat helyezték el az ismeretlen katonasírnán. Ezután kezdetét vette a háromhatalmi értekezlet.

Egyidejű bucaresti jelentés szerint az olasz kormány arra kérte a román kormányt, nevezzen ki megfigyelőt a római olasz-osztrák-magyar konferenciára. A külügyminisztérium telefonált Lugosianu római román követnek, legyen részt az értekezleten, megfigyelői minőségben.

Hétfőn ül össze a 13-as bizottság

Londoni jelentés szerint a 13-as bizottság hétfőn ül össze, hogy tudomásul vegye az olasz és abesszin kormányok válaszait a hozzájuk intézett békefelhívására. Ma Abesszinia újabb jelezteket intézett a Népszövetséghez, amelyben közli, hogy elfogadja az ellenségeskedések beszüntetésére vonatkozó felhívást azzal a feltétellel, hogy a béke helyreállítása a Népszövetség keretében és a népszövetségi alapszerződés értelmében történjék meg. Abesszinia a Népszövetség szellemében köthet békét. A jelezteket végén Abesszinia kéri a Népszövetséget, adja meg részére azt a segítséget, amit hat hónapja megtagadnak tőle.

London, március 21. (Rador). Politikai és diplomáciai körökben azt hiszik, hogy Németország válasza a Fehérkönyvben felvetett követelésekre nem lesz ismeretes vasárnap este előtt. A Reuter szerint a birodalom válasza nyitott kaput fog hagyni a tárgyalások számára.

Róma, március 21. (Rador). Az első olasz-osztrák-magyar tanácskozás háromnapos írág tartott és annak inkább udvariassági jellege volt. Mussolini a délután folyamán fogadja a két miniszterelnököt és külügyminisztert. A külföldi államférfiak és a Duce délen az olasz király vendégei voltak dezsőnére.

Az Egyesült Államok történetében a legnagyobb árvíz a mostani

Három zsebmillió dollár a kár. Némileg apadt a vízár

Newyork, március 22. (Rador). Az árvíz emberáldozatainak eddigi száma 153, az anyagi kár több, mint 300 millió dollár. New-England, New-Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode-Island és Connecticut államokban a vasúti forgalom szünetelni kénytelen. Az árvíz — amely a legnagyobb volt az

Egyesült Államok történelmében — némileg apadni kezdett Marylandban, Virginiában és Pennsylvániában.

Járványok és éhség fenyegetnek Manchesterben, az ottani híres állatker állatait elvitte a víz. Pittsburgban éhez gyermekek bandája kifosztott egy gyümölcszállító vonatot.

ek

en illatát,
parászt,
s színompáját
köré a világhírű

mények!
ában.
KÖLNIVIZ
BALTHAZAR,

csak megállapítom
mentális rezsimet
az országot a dik-
mtól.

Cuza — a csillapít
incidensekért a nem-
Kijelenti, hogy
ember, akiben nincs
mikor Virgil Solomo-
né, nem tudott többé
adja, hogy ő mindig a
rdekében vetette közt
tette és erre úgy
garasztvárti képvise-
roslegények.

a fegyelmi bizottság

s elnök, Mosoiu be-
razsztvártot tartja az
majd felolvassák a
ntését, amely Adam
t 30 napra javasolja
l. Marcel Adam szót-
ti, sajnálja, hogy el-
zemélyes inzultusra
aszolni.

szavazattal 45 elle-
képviselő 10 napra

tt szólásra.

Mit sajnál Robu?
bele Adam Marcel és
élyes ügyébe. Am-
y vezéremet, Gh. Cur-
elke, megütötték. Töb-
és útni kezdtem. Saj-
nak meg úgy, hogy ne
nak 30 napra, nem
ségi képviselőkkel,
bbé itt. En azonban
minden alkalommal
ppen ezért jó hus-

ról a sor és Robu
ben 30 napra kizár-

kán vonulnak
oncok

ius 20. A nemzet-
közi, hogy az 1936-
a csak április 20-án
ett. A sorozás ápr-
s azt május 2-án

és Lapkiadó E. T.
Baron L. Pop 18
ma: 8-61.

RAT

Sir Herbert Samuel elnökletével Angliában kezdetét vette a nagyszabású pénzügyi akció a németországi zsidók megmentésére

Anthony de Rothschild, Sir Herbert Samuel, dr. Weizmann Chaim, Simon Marks és lord Bearsted szótai az angliai zsidóság konferenciáján

Évente 12-14 ezer német zsidót telepítenek Palesztinába

London, március 21. Március 15-én, a Londoni Dorchester szállóban nyílt meg rendkívül impozáns keretek között a Council for German Jewry gyűjtőakciója, melynek célja egy millió font előteremtése Angliában a németországi zsidók szervezett kivándorlására és produktív áttelepítésére. A Dorchester-szállóba egybehívott birodalmi konferencián az angliai zsidóság több, mint 1000 vezető reprezentánsa jelent meg. A konferencia előtti székében Anthony de Rothschild ült. A főszóval: Sir Herbert Samuel, a Council for German Jewry elnöke, dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency for Palestine elnöke, lord Bearsted és Simon Marks voltak. Az előadók: ifj. Lord Reading mondott köszönetet a delegátusok nevében, amihez Nathan Laski, a manchesteri és salfordi zsidó tanács elnöke is csatlakozott.

Anthony de Rothschild megnyitó beszédében rámutatott a mai feszült nemzetközi politikai helyzetre, mely a zsidóság helyzetére és problémáira is kihatással lehet.

Súlyos nehézségek órájában ül össze — mondotta Rothschild — ez a konferencia. Főlegesen különösen hangsúlyozni azt, ami nyilvánvaló. A jelenlegi nemzetközi válság kimenetele valamelyes módon kihatással kell, hogy legyen arra a kérdésre is, amelyet ezen a helyen akarunk megvitatni. Reméljük és kívánjuk, hogy békés és kielégítő utat találjanak. Kijelentem azonban, hogy semmi sem teheti kétségessé ezen akció szükségességét.

A legitimezvebben kell, hogy felvessük az előttünk álló munka megszervezését, hogy hathatós intézkedéseket tehesünk, mielőtt azt megengedik a politikai viszonyok. A mi akciónk és terveink felveszi azt a kesztyűt, amelyet a nürnbergi törvények dobta felénk és célja: minél nagyobb számú zsidónak rendezett kivándorlása Palesztinába és más országokba, melyek hajlandók őket befogadni. Sok pénzre lesz szükség ahhoz, hogy biztosítsuk a bevándorlók kiképzését, hogy értékes polgárai legyenek jövőbeli hazájuknak. A mi akciónk vezérelve az, hogy az összegyűjtött pénzek segítségével minél több embernek nyújtsunk kivándorlási lehetőséget.

Sir Herbert Samuel beszéde
Sir Herbert Samuel is a nemzetközi politikai helyzetből indul ki. Bizakodik abban, hogy megoldást fognak találni a hatalmak a súlyos nehézségekre. A konferencia folytatni fogja munkáját célja eléréséig, hacsak súlyos események nem rázkódtatják meg Európát.

— Addig várjunk-e, — szólott Herbert Samuel — míg Németország önmagát szabaddítja meg attól a szegénységtől, mely nevét terheli és amelyet egy Julius Streicher és egy „Stürmer” jellemez? Várjunk-e addig, amíg a Népszövetség és a hatalmak akcióba lépnek, hogy Németországot politikájának megváltoztatására késztessék? Nem látok olyan jeleket, amelyek arra mutatnának, hogy bejátható időn belül megváltozik a helyzet. A zsidók helyzete Németországban súlyosabb, mint volt. Semmi sem mutat enyhülésre. Maguk a németországi zsidók is meg vannak győződve arról, hogy jövőjüket azokban az országokban kell keresniük, amelyekben lehetőség adatik számukra, hogy képességeiket kifejthessék. Kihez forduljanak és merre orientálódnak?

Három év alatt — harmincezer német zsidó Palesztinában

— Az elmúlt három év alatt — folytatta Herbert Samuel — 30 ezer németországi zsidó talált menedéket Palesztinában. Palesztina befogadó képessége azonban nem sztatikus tényező. Ma más, mint volt 1920-ban és más lesz 1940-ben, mint ma. A mi feladatunk ezt a befogadó képességet fejleszteni és felfokozni, hogy Palesztina az Európából kivándorló zsidók százazreinek lehessen az otthona. Remélem, hogy négy év alatt 50 ezer zsidó vándorolhat ki Németországból Palesztinába, vagyis évente 12 ezer. Ha az elmúlt évben Palesztina 60 ezer zsidót fogadott be, úgy nem lehet keresztülvihető, hogy a németországi kivándorlók évről-évre olyan számban helyezkedhessenek el az országban, mint azt említettem. Reméljük, hogy a Németországból kiemelő többi zsidók a világ más részeiben fognak otthonra találni. Mindenesetre nem tulságosan kívánatos, sokat beszélni azokról az országokról,

ahová vándorolni fognak. En remélem, hogy sikerülni fog kihazsnálni azokat a lehetőségeket, amelyek fennállanak. Iparos emberekre mindentűtt szükség van.

Két millió font összegyűjtését vállalta az amerikai zsidóság

Sir Herbert Samuel ezután bejelentette, hogy a németországi zsidóság vállalta magára az áttelepítésre való kiképzés, a kivándorlás előmozdítása, és bizonyos esetekben szükséges köicsönök folyósításának feladatát. Az amerikai zsidóság kétmillió font összegyűjtését vállalta. A szónok ezzel kapcsolatosan felolvassa Felix M. Warburg táviratát, aki biztosítja az amerikai zsidóság közreműködését. A munkát újabb szervezetek létesítése és újabb apparátus bevonása nélkül fogja keresztül vinni a Council for German Jewry, mely koordináló testület szerepét fogja betölteni.

— A mi népünk története — mondotta végül Herbert Samuel — hullámzásokkal teli és tragikus. Mi tudjuk, hogy törzsünknek megvannak a maga hibái. Tudjuk azonban azt is, hogy számos tagja ennek a törzsnek a tudományos és szellemi munka minden területén előkelő szolgálatokat tett az emberiségnek és nem tűrhetjük, hogy a nagy zsidó közösség tagjai szenvedjenek csak azért, mert zsidók. Nem elég, ha szimpátiánkat mutatjuk nekik és keserűségünket fejezzük ki. A segítség minden eszközével hozzá kell járulnunk megmentésükhöz.

Miért Palesztina?

Ezután dr. Weizmann Chaim emelkedett szószárra, akit nagy óvációval fogadott a konfe-

rencia. Weizmann nagy beszédében többek között kifejtette, hogy Palesztina évente 12-15 ezer németországi zsidót képes befogadni. Míg más országok csak kisebb számban és csak fokozatosan tudják befogadni a bevándorlókat, Palesztinának a bevándorlók nagy tömegére van szüksége és pedig azonnal. Ami a lényeges különbség azonban a Palesztinába és a más országokba való bevándorlás között az a tény, hogy Palesztina az egyetlen ország, ahova a zsidók jogos igényük erejével és nem megtűrtés alapján mennek.

Dr. Weizmann ezután elismeréssel adózott a Németországból származott palesztinai zsidó telepések teljesítményeinek. Fegyelmet, rendet és iskolázottságot hoztak magukkal — mondotta Weizmann. — Ezen tulajdonságaikkal máris jelentős mértékben járultak hozzá a mezőgazdasági és ipari fejlődéséhez.

A következő szónok Simon Marks volt, aki rámutatott arra, hogy milyen súlyos a zsidók helyzete Németországban és milyen bizonytalan a zsidók gazdasági helyzete egész Közép-Európában. Marks is kiemelte Palesztina elsőrendű és centrális szerepét ezen kérdések megoldásában.

Az ifjúság megmentése

— Azok, akik évek óta dolgoznak Palesztinán — mondotta Simon Marks — elégtelt éreznek afelől, hogy törekvéseik, melyeket annyiszor félreértettek, kizárattak és meggyanusítottak, oda vezetett, hogy Palesztina nemcsak szellemi centrum, hanem fizikai értelemben is menedékhelye lett a honatlan zsidóknak. Palesztinának módjában áll az eddigig is nagyobb és átfogóbb mértékben hozzájárulni a mi súlyos kérdéseink megoldásához.

Lord Bearsted a németországi zsidó ifjúság súlyos helyzetéről beszélt. Kijelentette, hogy a Council for German Jewry akciónak első feladata és kötelessége az ifjúságot megmenteni, hogy ez az ifjúság képes legyen idősebb hozzátartozóinak segítségére lenni később. A németországi zsidók is azt kívánják, hogy előbb gyermekeikről gondoskodjanak.

Bearsted lord ezután felhívást intézett a konferencia résztvevőire, hogy a legközelebbi négy esztendő munkájára egymillió fontot gyűjtsenek össze. Ez nem teljesíthetetlen feladat — mondotta. Ennek az összegnek a fele máris biztosítva van. Az első két nagy adományt két nemzsidó angol személyiségtől kaptuk. A mi szerencsés helyzetünk Angliában — fejezte be szavait lord Bearsted — ne validon el bennünket a más országokban élő zsidó testvéreink sorsával szemben.

Németországból 1933 óta 30 ezer zsidó Palesztinába és több mint 15 ezer tengerentúli államokba vándorolt ki

A németországi zsidók birodalmi képviselete segélyezési hivatalának évi jelentése

Berlin, március 21. A németországi zsidók birodalmi képviseletének segélyezési és újjáépítési központja 157 oldalra terjedő jelentésben számol be arról a tevékenységről, amelyet 1935-ben fejezett ki. A jelentés bevezető soraiban megállapítja, hogy a külföldi zsidóság együttérző és áldozatkész segítségére nékül a segélyező és építőmunka tökéletlen lett volna. A németországi zsidók közönnettel tartoznak a világ zsidóságának, különösen az amerikai Joint-nak a Central British Fundnak és az ICAnak.

A jelentés ezután különben működési területekkel foglalkozik. Az első fejezet a vándorlási mozgalomról szól. A jelentés itt megállapítja, hogy eddig 30 ezer zsidó Palesztinába és 15-20 ezer zsidó tengerentúli államokba vándorolt ki Németországból. A jövőben különösen nagy súlyt fognak helyezni a zsidó családok csoportos kivándorlására. Lehetőség szerint kapcsolatot fognak teremteni a tökével rendelkező egyének és a vagyontalanok kivándorlása között. Ebből a szempontból különösen a Palesztinába való kivándorlás bír nagy jelentőséggel a tökétranszferre és az ottani középosztály — telepítésre való tekintettel. A palesztinai vándorlás mellett a tengerentúli kivándorlás is egyre nagyobb jelentőségre tesz szert. A kivándorlásra kerülő egyének számát évi 12-20 ezerre becsülik. Általában az a törekvés, hogy a kivándorlóknak legalább a felét Palesztinában, másik felét a tengerentúli országokban telepítsék le produktív alapon.

A jelentés ezután a Palesztina hivatal által eszközölt vándorlási mozgalommal

foglalkozik. 1935-ben 143 német zsidó iparos cserifikáttal vándorolt ki, 2119 munkás-cserifikáttal és 910 palesztinai hozzátartozók által szerzett külön bevándorlási engedéllyel jutottak ki Palesztinába. Az ugynevezett Jugend alljian keresztül ezer gyermek került ki Palesztinába.

Az európai és tengerentúli országokba való vándorlásról a következő adatokat közli a jelentés: 1935-ben 927 egyén vándorolt más európai országokba és 1927 tengerentúli államokba a központi segélyhivatal segítségével. Ezek közül 1618 német állampolgár s 926 külföldi illetőségű és honatlan volt.

1935-ben a vándorlási hivatal 9998 németországi zsidó kivándorlását bonyolította le. 1934-ben 11.233 volt a hivatal által kijuttatott kivándorlók száma.

A jelentés következő fejezete a szociális segélyről szól. Kimutatás illusztrálja, hogy milyen nagy mértékben hiányzik a kis hitközségekben a 14 és 30 közötti korosztály. Igen jellemző az a kimutatás, amely arról szól, hogy fejenként milyen segélyre szorul rá a zsidó lakosság. Berlinben például 28.60 marka segély esik fejenként a zsidó lakosságra, Breszlauban 11.03 marka, Hamburgban 12.84, Meinzban 19.63. A zsidó frontarcosok szövetségének a háborús áldozatokat segélyező szerve 1935. második felében 2782 egyén részesedett segélyben.

A zsidó iskolákról szólva a jelentés megállapítja, hogy a zsidó ifjúság lélekszáma Németországban 44 ezer, ebből 20 ezer a zsidó intézmények által fenntartott iskolákban végzi tanulmányait.

JAWOL

a legideálisabb idegesüláplító.

Gyógyít hűlést, grippát.

Szünetet foj. és fogfájást.

Mennyi tudás kell a ma emberének?

*

Van egy novvég népmese, amelyben a tudományozónias fiatalember világgá megy, mert semmi újat nem tanulhat a falujában a tanítótól és a paptól. Elkerül a nagyvárosba, tudósokkal ismerkedik és mindégylőtől ellesi a maga tudományát. Évekig tanul s akkor ismét úgy érzi magát, mint régen a falujában. Eltanult mindent a nagyváros tudósaitól, de érzi, hogy még nagyon soká kell tanulnia, hogy mindenről meglegyenek az ismeretek. Még tovább s amerre megy, minden új és ismeretlen a számára. Többet tud már, mint a nagyváros tudósai együttvéve, de még mindig nem éri be azzal, amit megtanult. Többet és egyre többet akar tudni. Már egészen megöregedett, haja ősz, háta hajlott, szeme rossz s sok tanulástól. Vándorlása közben éri a halál. Hegycsucsra kuszik s amikor egy sziklára leül, hogy megpihenjen kissé, eínéz a lenyugvó nap felé, mely végre színeket vet a hóval borított hegytetőre. Nézi, elbűvölve sokáig nézi és eszébe jut, hogy hiszen ő sohasem gyönyörködhetett a napon, mert minden idejét tanulással töltötte el. De rögtön utána a nap csodálatos színpompájának a titkát szeretete volna tudni. Karjait kitérta az ég felé s úgy kérte az Istent, világosítsa meg elméjét, hogy feifoghassa ennek a gyönyörű színtelődésnek értelmét, rejtett okát, lehetőségét. Könyörgése közben megingott és lezuhant a mélységbe.

Ez a ragyogó és mégis fanyar népmese mély bölcsesettel világít rá az emberi élet roppant rövidségére a Tudás végtelenségére s a kifürkészhetetlen titkok utvesztőiben.

Hányszor érezzük szükségét egy kalauznak, cicerónának, aki kézenfog és megmagyarázza a túrulózó csodák, megújuló események jelentőségét. Aki kisegítene pillanatnyi tájékoztatásunkból. A modern ember, aki szobájában ül s a rádióban négy világtáj híngését hallgatja, ilyenkor felcsappja a lexikonnak valamely kötetét s ez aztán elvezeti abba az irányba, amely felé érdeklődése vonzza. Mennyi munka, mennyi tudás, mennyi energia halmozódott fel ezekben a kötetekben! A lexikonnak ma ott kell lenni minden könyvszekrényben. Mert lehetetlen, hogy érdeklődő tanulni vágyó kultúremler nélkülözni tudja a lexikont.

A Dante-Pantheon kiadásában most megjelenő 8 kötetes Uj Lexikon a legjobb válogatás mennyi eddig megjelent magyar lexikon között. Ahogy ezeket a hatalmas köteteket forgatjuk lapozzuk a finom, pehelykönnyű papírt, ahogy az erős és elegáns kötetet nézzük meg kell állapítanunk, hogy egyben a legszebb lexikon is.

A Dante-Pantheon kiadásában megjelenő Uj Lexikon lakonikus pontossággal mindent a lényegét veszi ki s a tudománynak, művészetnek nemcsak a körvonalait mutatja, hanem valóságos annak quintessenciáját adja. Összehasonlíthatatlan előnye minden más lexikkal szemben, hogy nem szedi szét az anyagot címszavakra, hanem ellenkezőleg, összevonja. Teljes képet igyekszik nyújtani az egyes tudományágakról s ezért a szótárszót címszavak tömkelegét komoly és mélyenszántó tanulmányok váltják fel. A laikus olvasónak nem kell összekeresgélnie a címszavakat s abból véleményt alkotnia valamely tudománycs témáról, mert ezt az Uj Lexikon 8 kötetében készen, kezeken megkapja.

Az Uj Lexikon szerkesztői szerencsés kezével oldották meg új feladatukat s minden felesleges, időrágtató anyagot, ami különben sem érdekelhetett már senkit, elhagyták, viszont az aktuális anyag feldolgozásánál egységes, összefoglaló munkára törekedtek.

Az újító elv magasabb szempontokból indult s szándéka, hogy a mai ember kezébe olyan utmutató, tájékoztató munkát adjon, amely minden kérdésben teljes, megvalósult. Biztos, hogy ennek a lexikonnak nagy sikere lesz.

Ne felejtse el

böröndszükségleteit,

böröndszmü árúját, újat és mindennemű javítást a

La Geanta Parisiane-

nél Str. Memorandului 26 Cluj beszerezni.

Meg
A király
antif

Chisinau,
lónkban köz
beszédének e
dotta Lamou
kult meg a
liga, még m
na. Ez a lig
szág összes
szólván az
elnöke, Hen
ségnek örvez
lál valóban
nemzetet. M
gyobb ellenf
amelybenki
disze volt a
A háboru-
egész világo
kozott le.

A jelenlegi
miniszter
Az antifasisz
ország nemz
politikai alak
román állam
gondolhat. A
meket, akik
badságjogok

— A szovj
szó esett ebb
Lamour. —
sokkal neheze
szomszédos á
száiban mind
az a propaga
közéledését p
Eduard Herri
a radikális-
ke de Monzie
bos, jelenlegi
niszterelnökh
ségében helye
kamara külüg
Pierre Cot, v

Ezután Lam
velét, aki kös
rátok társasá
nista, hanem
tagja. Kijelen
nak sz a vád
kommunista
azért, mert te
nak. A szerve
bos és mások

Elmondotta
ciországban
per és Franci
teszik Const
tantinescu Is
dett. Ott arat
Gozel-lyben.
France-ban i
dományos vit
nescu Iasi Fr
levegőjét sziv
ből származn

Elnök: Mer
Franciaország
Lamour: Es
Elnök: Nál
lék.

Lamour: H
és olvasni, a
mes. Ne csod
hogy ez a per
tűnést keltett
négy-százötven
hozom önök
szerveret pro
lyiségek és ez
megérteni, ho
római jog ala
császák meg
valakit meg

Ezután a f
szél Lamour,
mus ellensége

Megkezdődött a vádbeszéd az antifasiszta perben

A királyi ügyész a kommunizmust azonosnak tekinti az antifasizmussal. Lamour fejtegetései az antifasiszta mozgalomról

Chisineu, március 21. Tegnap beszámolóinkban közöltük Lamour francia ügyvéd beszédének egy részét. Továbbiakban elmondotta Lamour, hogy Franciaországban alakult meg a háború és a fasizmus ellenes liga, még mielőtt a népfrent létrejött volna. Ez a liga egyesítette magában az ország összes demokratikus erőit, tehát ugyancsak az egész ország lakosságát. A liga elnöke, Henri Barbusse olyan népszerűségnek örvendett az országban, hogy halála valóban gyászba borította a francia nemzetet. Még Daudet is, életében legnagyobb ellenfele, olyan részvétellel irt, amelyben kihangsúlyozta, hogy Barbusse díszje volt a francia népnek.

A háború- és fasizmuselleni ligához az egész világon nagyon sok szervezet csatlakozott le.

A jelenlegi francia kormányban négy miniszter van, akik tagjai a liganak. Az antifasiszta tanács nem tör a Franciaország nemzeti szuverenitására, mert nem politikai alakulat, de még kevésbé tör a román állam szuverenitására, amire nem is gondolhat. A liga egyesíti azokat az elemeket, akik hiszik, hogy a fasizmus a szabadságjogok elfojtására tör.

Kommunista-e Herriot?

— A szovjetbarátok társaságáról is sok szó esett ebben a perben — mondotta Lamour. — Tudom, hogy ez a kérdés itt sokkal nehezebb, mert egy közvetlenül szomszédos államról van szó. Franciaországban minden propaganda szabad, tehát az a propaganda is, amely a két ország közeledését propagálja. E szervezet elnöke Eduard Herriot, többszörös miniszterelnök a radikális-szocialista párt elnöke. Alelnöke de Monzie volt miniszter és Yvon Dalbos, jelenlegi igazságügyminiszter és miniszterelnökhelyettes. A szervezet vezetőségében helyet foglal még Paul Bastiat, a kamara külügyi bizottságának elnöke és Pierre Cot, volt légügyi miniszter.

Ezután Lamour felolvasta Pierre Cot levelét, aki közölte, hogy tagja a szovjetbarátok társaságának, holott nem kommunista, hanem a radikális szocialista párt tagja. Kijelenti, hogy nem tartja indokoltnak ezt a vádat, hogy Constantinescu Jasi kommunista cselekményeket követett el, azért, mert tagja a szovjetbarátok ligájának. A szervezetnek tagjai Herriot, Deibos és mások is.

A Constantinescu Jasi per külföldi visszhangja

Elmondotta ezután Lamour, hogy Franciaországban nagy feltűnést keltett ez a per és Franciaországot részben felelőssé teszi Constantinescu Jasi sorsáért. Constantinescu Jasi Franciaországban tevékedett. Ott aratta elő sikereit, különbözően a Gozel-ügyben, amikor a „Mercure de France”-ban írt cikkeivel egy-két éves tudományos vitának vetett véget. Constantinescu Jasi Franciaországban a szabadság levegőjét szivta magába és lehet, hogy ebből származnak szerencsétlenségei.

Art-e a demokrácia az analfabétáknak

Elnök: Mennyi az analfabéták száma Franciaországban?

Lamour: Egy egész nyolctized százalék.

Elnök: Nálunk több, mint ötven százaléka.

Lamour: Ha ilyen kevesen tudnak írni és olvasni, a szabadság kevésbé veszedelmes. Ne csodálkozzék tehát a hadbíróság, hogy ez a per Franciaországban olyan feltűnést keltett, melynek bizonyítékként negyvenötven egyetem tanár tiltakozását hozom önök elé, de emellett egész sereg szervezést protestálását is. Ezek a személyiségek és ezek a szervezetek nem tudják megérteni, hogy egy latin származású és római jog alapján álló országban — bo-

csássák meg öszintéjüket

valakit meggyőződése miatt üldözhesenek.

Ezután a franciaországi népfrentől beszél Lamour, majd kijelenti, hogy a fasizmus ellensége a demokráciának, Francia-

országnak és Romániának. A vádlott elitlése azt jelentené, hogy itt elitlik az antifasiszta és támogatják a fasiszta propagandát.

A védők kérdéseire felel ezután és többek között kijelenti, hogy a támadó háboruelleni küzdelem nem hogy bűn, de kötelesség.

A vádbeszéd

Lamour vallomásának végzetével Cris-tea Marin királyi ügyész emelkedett szó-lásra és megkezdte vádbeszédét.

Beszédét a kommunista párt romániai tevékenységének ismertetésével kezdi. A kommunista pártnak 1924-ben történt fel-oloztatása után a harmadik internacionálé rendeletet adott, hogy a kommunista moz-galom különböző ligákban, blokkokban, gyülekezetekben rejtőzködjék el, amelyek látszólag más eszmékért harcoltak, de ténylegesen kommunispropagandát fej-tettek ki. Ezzel párhuzamosan folyt egy földalatti mozgalom is, amit bizonyít a kommunista sejteknek tömeges leleplezé-se az ország területén. A legszomorubb azonban, hogy egy teológiai tanár, állami tisztviselő, kommunista propagandát fej-tett ki. Azt mondták itt, hogy Constantinescu Franciaország levegőjét szivta ma-gába. Ez lehet.

De viszont Románia költészetéből káplálkozott.

Azt állították, hogy a tárgyalás támadás Beszarábia ellen. Tiltakozik ez ellen. Az antifasiszta mozgalomban számos beszará-biai ember szerepel, akik közül senkit nem vontak felelősségre. A vádlottak padjára csak azokat ültették, akiket a közrend e-leni bűncselekményekkel vádoltak. Azt is mondták, hogy a törvények csak a hal-oidalt sújtják. Nem igaz. A törvényt a szélső jobboldalra is alkalmazzák.

Az antifasiszta mozgalom

Ezek után az antifasiszta mozgalom tör-ténetét ismerteti a királyi ügyész és el-mondja, hogy azt milyen körülmények kö-zött tartották meg. Az amszterdami kong-rezszus után Constantinescu Jasi és dr. De-

ODOL

AZ ODOL-SZÁJVIZ megakadályozza a szájban az erjedési és rothadási folyamatokat.

ODOL legyőzi a kellemetlen szájizagot.

ODOL felfrissít és életvidámmá tesz.

Az ODOL-SZÁJVIZ módot nyújt szája alapos és tökéletes kitisztítására.

ODOL megőrzi fogai egészségét és hozzájárul ahhoz, hogy jól érezze magát.

Folytasson ODOL-SZÁJÁPOLÁST!

Ezzel nemcsak fogainak egészségét óvja,

hanem a legjobb egészségápolást űzi.

antiszeptikus

revici működni kezdenek Beszarábiában. Hitler kormányra jutása után újabb kongresszust tartottak Párizsban, amikor egész Romániában is megkezdtek az antifasiszta szervezkedést. A valóságban azonban Constantinescu Jasi és Diner kisasszony a kommunista rendszernek Romániába való megvalósítására törtek. Ennek alátámasztásaként a királyi ügyész felolvassa Diner néhány levelét és idéz az antifasiszta kongresszuson tartott beszédeiből

Constantinescu Jasi, az antifasiszták és kommunisták vezére volt és népbiztos akart lenni, ha Romániában kommunista forradalom tört volna ki.

Majd felolvasta a kommunista párt programját, amelyet Constantinescu Jasinál találtak meg.

Bár a füzet lapjai nem voltak felvágva, az ügyész fenntartja, hogy Constantinescu ismerte ezt a programot és meg akarta valósítani.

Az antifasiszta mozgalom nem tekintendő a fasizmus reakciónak, mint ahogy a védelem tanúi állították, mert Romániában nincsen fasizmus, ha pedig már országok példájára hivatkozunk, úgy kiderül, hogy a fasizmus a kommunizmus reakciója.

Miért van a fasizmus?

Olaszországban a fasizmus akkor következett be, amikor a bolsevizmus már a külsőben állott. Németországban akkor jött a hitlerizmus, amikor az országra az a szegény származott volna, hogy nyolcvan kommunista képviselő kerüljön a parlamentbe és hogy a Reichstag korelnöke idegen legyen a német nemzetből. Ezután egy programot olvas fel, amelyet kommunista forradalom sikere után valósítottak meg, majd az antifasiszta mozgalom szervezőit ismerteti és igyekszik a kommunizmus és antifasizmus azonosságát bizonyítani.

Kezdetét vette a politikusok királyi audienciájának sora

BUCURESTI, március 21. A király tegnap kihallgatáson fogadta Potarea Virgil volt nemzeti parasztpárti képviselőt. Ez volt az első politikai kihallgatás azoknak az audienciáknak a során, amelyek révén az uralkodó tájékozódni kíván a belpolitikai helyzetéről. A jövő héten Mihalache megy királyi kihallgatásra. Az a tény, hogy Mihalache audienciája pártjának március 28-i végreajóbizottsági ülését megelőzi, nagyfontosságú.

Schalom Asch szenzációs nyilatkozata Palesztinában a zsidó munkásról és a héber nyelvről

A világhírű zsidó író kijelenti, hogy a héber nyelv egyesítheti csak a zsidóságot, a diaszpórát és Palesztinát

Jeruzsálem, március 21. Jelentette az Uj Kelet, hogy Schalom Asch, a világhírű zsidó író, feleségével Palesztinába érkezett. Rövid haifai és ejn-cherodi tartózkodás után Tel-Avivba utazott Schalom Asch, ahol a purimot töltötte. Meglátogatta a telavivi városházát is, ahol Diesengoff főpolgármester fogadta.

Az üdvözlésekre adott válaszában Schalom Asch visszaemlékezett régebbi palesztinai látogatásaira. Először 1907-ben járt az országban. Tel-Aviv helyén akkor még pusztaság volt. Másodszor 1914-ben látogatta meg Palesztinát. Tel-Aviv akkor még néhány kicsiny házból állott. Harmadik látogatása 1923-ban történt. M. amikor újra látom ezt a várost — mondotta Schalom Asch — Tel-Aviv nem „Chel-Hamoed” város, mint amilyennek 1923-ban láttam. Tel-Avivnak ma szilárd alapjai vannak.

A városházán tett látogatás után Scha-

lom Asch a zsidó munkásszervezet, a Histadrut vezetőségének épületébe ment át, ahol Josef Sprinzak üdvözölte. Schalom Asch héberül válaszolt az üdvözlésre, majd jiddisül folytatva a következőket mondta:

Himnusz a zsidó munkásról

— Öröm nekem, hogy köztetek lehetek Palesztinában. Ez az ország az egyetlen édes csepp a zsidó nyomor és szenvedések tengerében. Az egyetlen kérdésünk ma: melyik a rövidebb út, hogy zsidókat az országba hozzunk és ez a kérdés nemcsak nemzeti, hanem tisztán emberi szempontból is maximális érvényű.

— Ha körülnézek, mi minden történt Palesztinában, ugy nem látok jobb utat az építő munkára, mint azt, amit ti, munkások választottatok. Ez az az út, amelyet az Emekeben jártatok. Ugyanis, ha a kapitalizmus utján járnánk, akkor „Israel-nél-

küli Erec Jiszráéli” teremténénk. Ezért mondom, hogy a ti utatok a helyes. És itt nem szocializmusról van szó, hanem az egyetlen pozitív utról, amelyen keresztül a zsidó nép kifejezésre fogja juttatni képességeit.

— Vannak írók, akik irodalmi feladatokban abban látják, hogy az emberek és a társadalom hibáit mutassák ki. Ez magasztos feladat. Az én gyengésemben azonban abban áll, hogy éppenséggel az előnyöket szeretem megmutatni. Egész életemben az isteni név, a „Kiddus Hassém” szentségét kerestem a mi történelmünkben és három formáját találtam meg a Kiddus Hassémnek. A legerősebb formája volt isten nevének megszentelése a zsidók által, akik halálba mentek hitükért. A második erős formája volt a zsidó ifjuság harca az orosz forradalom idején, amikor életüket a szabadság-észméért áldozták fel anélkül, hogy megukra és népükre gondoltak volna. Most látjuk harmadik formáját a Kiddus Hassémnek, mely talán a legerősebb és ez a zsidó munkás útja Palesztinában.

Hitvallás a héber nyelv mellett

Schalom Asch beszéde után Berl Locker, Berl Kacnelson stb. beszéltek.

Schalom Asch a héber nyelvhez való viszonyáról is beszélt és ezzel kapcsolatosan a következő feltűnésteltető nyilatkozatot tette:

— Azt hiszem, hogy az alkotó teljesítmények nem függenek a nyelvtől, melyekben születnek, mégis arra a meggyőződésre jutottam, hogy a zsidó nép egyesítése és a diaszpóra és Palesztina egybefogása csak a héber nyelv által érhető el. Ha ma töreksem héberül beszélni, ugy ez azért történik, mert beláttam ennek szükségét, mert meg vannak győződve róla, hogy héber nyelv nélkül új babiloni nyelvköszteremtődne.

VOL

Időcsillapító.
est, grippát.
és fogtájast.

udás kell berének?

...ese, amelyben a tudó-
per világá megy, mert
hat a falujában a taní-
erül a nagyvárosba, tu-
s mindegyiktől ellesi a
kig tanul s akkor ka-
mint régen a falujában
gyávros tudósaitól, de
yon soká kell tanulnia,
egyenek az ismeretei.
megy, minden új és is-
őböt tud már, mint a
püttvéve, de még mi-
mit megtanult. Többet
pini. Már egészen meg-
ta hajlott, szeme rossz
orlása közben éri a ha-
s amikor egy sziklára
kissé, einéz a lenyug-
színeket vet a hóval
Nézi, elbűvölve sokáig
hogy hiszen ő sohasem
ban, mert minden ide-
el. De rögtön utána a
pájának a titkát sze-
it kitérta az ég felé s
ágosítsa meg elméjét,
A gyönyörű színtör-
jtett okát, lehetőségét,
egingott és lezuhant a

...égis fanyar népmese
git rá az emberi élet
Tudás végtelenségében
kok utvesztőiben.

...szükségét egy kalauz-
ezenfőg és megmagya-
rák, megújuló esemé-
kisegítene pillanatnyi
A modern ember, aki
ban négy világtáj líne-
felcsapja a lexikon-
ez aztán elvezeti abba
érdeklődése vonzza.
yi tudás, mennyi ener-
ben a kötetekben! A
lenni minden könyv-
etlen, hogy érdeklődő
ber nélkülözni tudja s

...adásában most meg-
kikon a legjobb val-
magyar lexikon kö-
stalmas köteteket for-
m. pehelykönnyű pe-
elegáns kötetést nézzük,
hogy egyben a leg-

...adásában megjelent
pontossággal minden-
s a tudományok, mű-
körvonalait mutatja.
ak quintessenciáját
ian előnye minden-
hogy nem szedi szét
hanem ellenkezőleg
gyekszik nyújtani az
s ezért a szétszórt
omoly és mélyenszár-
fel. A laikus olvasó-
gálnia a címszavakat
ia valamely tudomá-
z Uj Lexikon 8 köte-
megkapja.

...sztoi szerencsés kéz-
datukat s minden fe-
t, ami kilőnben sem
elhagyták, viszont
gozásánál egységes
tekedtek.

...szempontokból in-
mai ember kezébe
tató munkát adjon,
teljes, megvalósult
tikonnak nagy sikere

...se el
...ségleteit,
...és mindennemű

...Parisiane-
...26 Cluj beszerezni.

Fáradtság

az izmokban felhalmozott mérgek következménye. Eltávolításukra élénkítse bedörzsölés révén a vérkeringést. E célra legmegfelelőbb a

Valódi DIANA SÓSBORSZESZ

KÖZGAZDASÁG

A hitelezők érdekében még jobban megszigorítják a váltóbehajtási eljárást

A Banca Nationala erélyes, mondhatni kiéleltelen eljárásokat követel az adósok ellen a hitelélet helyreállításának érdekében. Azoknak a sorozatos módosításoknak, amelyeket a fennálló törvényeken kíván végrehajtani a jegybank kormányzója, az a törekvés képezi a gerincét, hogy az adós helyzetét a hitelező előnyére minél jobban meg kell nehezíteni, mondhatni guzuba kötni, mert így talán — a jegybank elgondolása szerint — elmegy a kedve az adósoknak attól, hogy hitelezőjének kijátszását még csak meg is kísérsse.

Ennek a törekvésnek a jegyben most tanulmányozzák a váltótörvény módosításának kérdését. A Banca Nationala kormányzója ugyanis azt a felfogást vallja, hogy még az új, megszigorított váltótörvény sem védi elég-

gé a hitelezők, elsősorban a bankok érdekeit és így a váltók behajtásának eljárását a hitelezők érdekében meg kell könnyíteni. Bár a jelenlegi váltótörvény előírja a váltók végrehajtási záradékkal való felruházásának alkalmazását, az újabb módosítások során oda fognak törekedni, hogy ezt az eljárást még jobban megkönnyítsék a hitelezők részére. Így többek között tervbe vették, hogy a Lunan-féle törvényt, amely a kénszervégrehajtásokról intézkedik, a váltóbehajtásoknál is alkalmazni fogják.

A módosító törvényjavaslat egyébként egyszerűbb lesz és a jogi szakértők nyilatkozata szerint teljesen és maradéktalanul biztosítani fogja a hitelezők részére a váltókövetelések gyors, erélyes és hathatós behajtását.

Az iparpártolási törvény kedvezményeit a nem tisztán belföldi nyersanyagot feldolgozó iparvállalatok f. évi április 1-e után — tudvalevőleg — csak akkor élvezhetik tovább, ha a vonatkozó törvény értelmében a kormány egy törvényvel megváltoztatásával ezen terminus utánra is megváltja. Az iparügyi miniszter a szükséges törvényjavaslatot elkészítette s f. hó 20-án a parlamentben elő is terjesztte.

Kereskedelmi és fizetési szerződéstárgyalásaink vontatott menete a folyó hónapban alaposan lecsökkentette exportunkat. Ez az oka annak a ténynek, hogy — habár exportörvényünk az érvényben levő inkvizíciós eljárások következtében február hó folyamán több, mint egy milliárd lej értékű devizát cedáltak a BNR-re — a kontingentálási bizottság az új kvóták megállapítását, vagy kvóta-emelést célzó kérések legnagyobb részét a limine elutasítja. Ugyanebből a tényközlésből kell magyaráznunk a BNR-nek azt a határozatát is, hogy a f. évnegyedre a kontingentálási bizottság által már engedélyezett suprakvóta kérésekből kb. 600 millió lej értékűt nem akar transzervizummal ellátni. A legfőbb kontingentálási bizottság, melynek Orghidan mérnök kiválasztása óta Ficsinescu mérnök, UGR vezetője tag az elnöke, az utolsó két hét alatt éppen ezért alig végzett érdemleges munkát.

Az első negyedévi importkvóta kérések beadási határidejét a kontingentálási bizottság f. hó 20-ikáig meghosszabbította azzal, hogy ugyanezen határrapig a cégbejegyzést igazoló kamarai kérések is feltétlenül benyújthatók.

A munkanélküliek segélyezését célzó s a munkabérek 1%-át kitevő eddigi hozzájárulás mértéke a munkaügyi minisztérium és az UGR vezetői között most folyó tárgyalások eredményeképpen minden valószínűség szerint az lesz, hogy vagy a hozzájárulás idejét szállítják le 5 hónapra, vagy a hozzájárulás kulcsát szállítják le március és április hónapokra 1%-ról 1/2%-ra. Bármilyen is lesz a végső eredmény, célszerűnek látszik, hogy a vállalatok március havi bérkifizéseknél a szokásos levonásokat még eszközözzék.

Csehszlovákia állomásaival kapcsolatos közvetlen vasuti tarifák. A CFR és a csehszlovák vasutak vezetősége, a két ország áuforgalmának megkönnyítésére, közvetlen vasuti tarifákat készítenek összeállítani.

Adóügyek. A mult adóévre kivetett vállalati adó és járulékaik az 1936—37 adóévre való áthozataláról szóló törvényjavaslat már elkészült. Természetesen, ez csak a nem részvénytársasági alapon működő vállalatok-

ra vonatkozik, a részvénytársaságokra azonban nem, ezek a jövő adóévre is rendes adózás alá esvén. Ezzel kapcsolatban azonban a minimális adóalap felemeléséről is van szó: és pedig az alap- és tartaléktőkék egységes 1 1/2-a helyett, ezek nagysága szerint, egy progresszív minimális adóalap bevezetése van tervbe véve, 1—5%-ig. Az előző évi adó áthozatala, mely az első fokú kivételnek felel meg, a fellebbezési bizottság előtt lesz megvitatható, de csak abban az esetben, ha az előző évi adóalap és az idei kivétel tekintetbe vehető adóalap között legalább egy 25%-os különbséget mutatható ki. Szó van még új fogyasztási adók bevezetéséről, nevezetesen: a vas- és cinklemezek, a gyapjúfonalak és fényképezési cikkek megadóztatásáról. Az aviatikai bélyegekről szóló törvény módosítása is tervbe van véve, valamint a bélyeg-törvény is, de bizonytalan még, hogy milyen irányban és mértékben. A vámmentességet élvező behozatalok után pedig 2%-os adóval szem statisztikai adót terveznek.

Ujabb importengedélyek. Legutóbb a kontingentálási bizottság pamutfonalakra jelentősebb behozatali engedélyeket adott ki. Többek között ily engedélyeket kaptak: R. Misirian Bucuresti 3.766.000 lej összegben. Industria de Tesaturi Imprimaria 3.150.000 lej értékben. Fr. Pollák Caransebes 349.200 lej értékben. Fusul Bucuresti 2.000.000 lej értékben. ITO Oradea 915.000 lej értékben. Iosif Heyn Sighisoara 540.000 lej, Bánáti Textilipar 575.000 lej. Th. Atanasiu Bucuresti 2.100.000 lej. Munk és Schönberger Oradea 700.000 lej. Tesatoria Mecanica Bucuresti 3.838.000 lej. Soc. Polono-Romana 2 millió lej. Stan Rizescu 5 millió lej. Kalmanfeld Cernauti 1.400.000 lej. I. Schönberger Satumare 1.116.000 lej. Ageco Brasov 444.000 lej. Mihail Stern Timisoara 472.000 lej. Industria Textila Timisoara 1.512.000 lej. Stefan Kulai Timisoara 2.929.000 lej. Helios Oradea 636.000 lej. I. Haan Sibiu 484.000 lej. Fabrica din Tannerwald Timisoara 725.000 lej. Szendeki Lugoji 594.000 lej. Tesatoria Lugoiana 522.000 lej. Lengyel & Co Lugoji 656.000 lej. Star Timisoara 750.000 lej. Facla Arad 200.000 lej. Alka Timisoara 300.000 lej értékben.

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Tagozatának

St. Regina 7. sz. alatti főrendőrségi terem: vasárnap, március 22-én déli 1/2—1/2 óra között dr. Lebovits Gyula, — hétfőn, március 23-án déli 1/2—1/2 óra között dr. Fischer Árpád tart inspekción.

RÁDIÓ MŰSOR

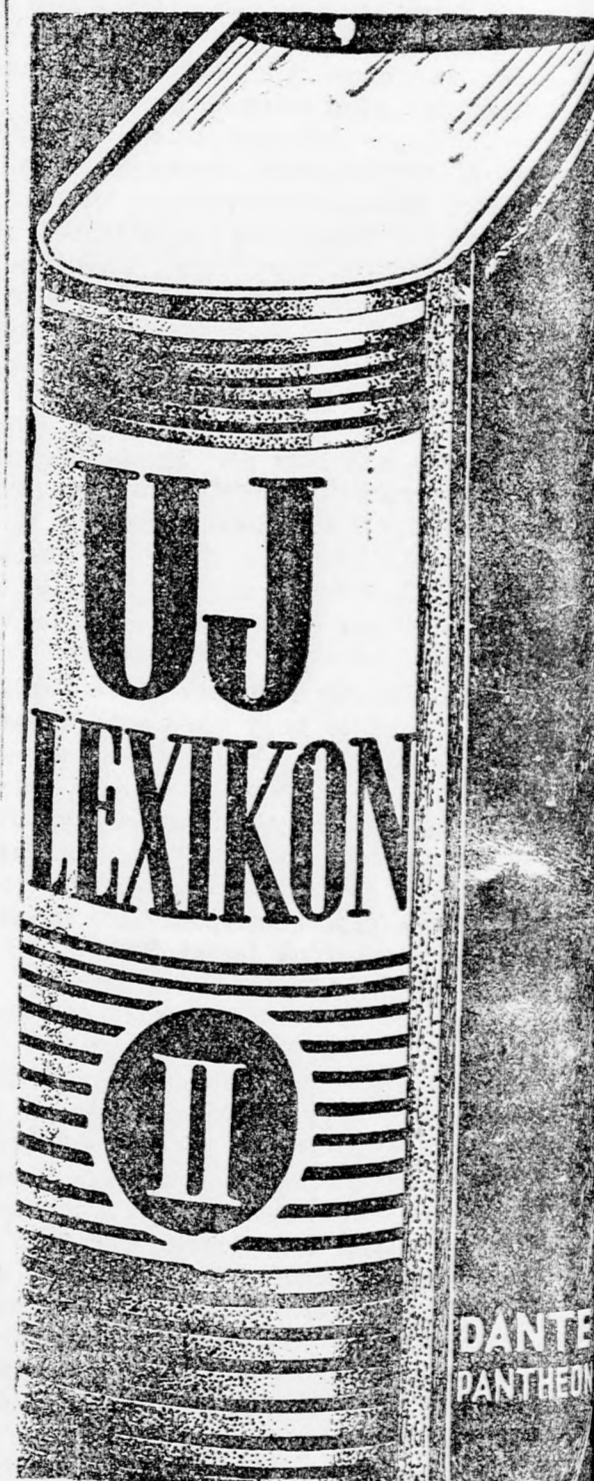
- Vasárnap, március 22.
- Bucuresti. 12.20: Dinicu zenekar. 17: Matache zenekar. 18.15: Jazz. 19.15: Táncczene. 21.45: Rádiózenekar.
 - Budapest. 9.30: Hírek. 12.30: Híres orosz és lengyel zeneművek. 14: Hanglemezek. 15.30: Cigányzene.
 - Bécs. 22.20: Tenordalok.
 - Belgrád. 16: Népdalok. 22.30: Vendéglői zene.
 - Brünn. 15.50: Blodeck: A kutban, 1 felvonásos opera.
 - Brüsszel. 19.45: Csajkovszkij: Hamlet, nyitány.
 - Droitwich. 18.20: Hangverseny.
 - Hilversum. 20.55: Tavasz dalok, zenés est.
 - Kalundborg. 20: Rádiózenekar.
 - Oslo. 18.20: Fischer Annie zongorázik.
 - 19.30: Szórakoztató műsor.
 - Paris. 18: Könnnyű zene. 20.50: Gigli lemezek.
 - Prága. 20.40: Népdalok. 21.15: Szalonzene-kar.
 - Rádió Lyon. 22.30: Opera.
 - Rádió Paris. 21: Adam: A nürnbergi baba, 1 felvonásos opera.
 - Regional. 19: Rádiózenekar.
 - Róma. 17: Szimfonikus hangverseny.
 - Strassbourg. 20: Szoprán és altkettősök.
 - Toulouse. 19: Operaáriák. 22.10: Offenbach zene.
 - Varsó. 17.30: Szállodai zene.
 - Zágráb. 16.30: Harmónika.
- Hétfő, március 23.
- Bucuresti. 17: Rádiózenekar. 19.20: Radulescu négyese. 20.15: Zenebarátok vonósnégyese. 21: Dilest. 21.45: A doni kozákok ének és balalajkakara.
 - Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek.
 - 10: Hírek. 12.05: Szimfonikus zene. 12.30: Hírek. 18: Jazz. 19.30: A Filharmónikai Társaság hangversenyének közvetítése.
 - Bécs. 21.50: Rádiózenekar.
 - Belgrád. 16.50: Rádiózenekar. 20: Opera.
 - Brüsszel. 19.30: Bach-, Massenet- és Chopin-művek.
 - Droitwich. 17.30: Szórakoztató zene.

- Hilversum. 22.35: Mendelssohn és Mozart-művek.
- Ljubljana. 22.15: Szórakoztató zene.
- Oslo. 22.15: Ének- és zongoraverseny.
- Paris. 20.30 Mascagni: Parasztbecsület részletek.
- Rádió Paris. 18.30: Poulet zenekar.
- Regional. 21.30: Rádiózenekar.
- Stockholm: 22.05: Zenekar.
- Strassbourg. 17: Spanyol és orosz zene.
- 21.15: Opera Párizsból
- Toulouse. 18.45: Tangódalok.
- Varsó. 12.25: Könnnyű zene. 22.30: Tenordalok.

Törvényjavaslat készül a kisbankok érdekében

Bucuresti, március 22. Ugy a Nemzeti Bank mint a pénzügyminisztérium megegyeztek abban, hogy még a parlamenti ülészek vége előtt törvényjavaslatot terjesztenek be a kisbankok, különösen az erdélyi pénzintézetek érdekében. Egyelőre csak ideiglenes javaslatok főrészt összeállítják be a parlamentbe.

8 kötetes tökéletes lexikon

Vidor Manó r. t. könyvkereskedés
Oradea, B-dul, Regele Ferdinand 2.

Kérem az
UJ LEXIKON
40 oldalas illusztrált ismertetését
ingyen és bérmentve

megküldeni alanti címre. Aláírásommal semmilyen kötelezettséget sem vállaltam.

Név: _____
Foglalkozás: _____
Pontos cím: _____

MEGNYILT
SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁR R. T.
lakberendezési
KIÁLLITÁSA
Targu-Muresen
30 ragyogó interieur, 30 lakás-berendezési probléma tökéletes megoldása

Ha otthoni igazán szép és melegen akarja berendezni, látogasson meg a gyár Piața Albina 17 sz. alatti mintatermét. Akadályoztatás esetén a cég szívesen küldi ki megbízottját eredeti rajzokkal s tervekkel.

Ko javaslat sejm Rendkívüli zsidóság

Varsó, március 22. napi ülésén a kormányzat a zsidó lakosság érdekében törvényjavaslatot terjesztett be a parlamentbe. A törvényjavaslat célja a zsidó lakosság érdekében a kisbankok érdekében a törvényjavaslatot terjesztenek be a parlamentbe.

Amerikai szellemi zsidó te

A csodál látott.

Cluj, március 22. cluji református estére hirdet református désről. Azzal amerikai lelki egy ténitési az utóbbi év formátus egy nyitás mele Zsidókat meg Hoffmann d kölcsi tartalott, amelyb let megvilág dést. A besz lógiai tanár ta és őszinte nunk, hogy tott beszéd a General F templomban ségre.

Hoffmann hogy az egé ködés a zsidó éppen ez a denütt vanna

Kompromisszumos törvényjavaslatot szavazott meg a lengyel sejm a zsidó rituális vágás ügyében

Rendkívül impozáns keretek között zajlott le a lengyelországi zsidóság félnapos tiltakozó sztrájkja az antiszemita agitáció és sorozatos támadások ellen

Varsó, március 21. A lengyel sejm tegnapi ülésén került döntésre a sechita tilalom kérdése. Két javaslat állott egymással szemben. Przytyk asszony javaslata, aki a sechita teljes betiltását követelte és a kormány kompromisszumos javaslata, mely csupán a sechita korlátozására szorítkozik, a zsidó lakosság saját szükségleteihez mérten. A többség a kormány javaslatát szavazta meg. Eszerint a törvény megengedi háziállatok levágását, zsidó, muzulmán és karaita ritus szerint, de megtiltja a keresztény vallás által előírt rituális vágást. Ezt a törvényt azzal indokolják, hogy keresztények is zsidó, illetve muzulmán ritus szerint vágják le háziállataikat. A törvény megengedi a rituális vágást az exportra szánt húsrúnál. A kormány által megszavaztatott kompromisszumos törvény ebben a formában nem jelenti a zsidó rituális vágás eddigi szabadságának fenntartását. Korlátozásokat irányoz elő, amelyeket ilyenformán is súlyos sérelemnek tekint a lengyelországi zsidóság vallási lelkiismereti szabadsága ellen. Ettől eltekintve, gazdasági károkkal is jár ez a törvény, amennyiben számos zsidó mérszástól fogja megvonni a kenyert, másrésztől magával fogja hozni a kóserhus árának jelentős emelkedését.

Varsó, március 21. Március 17-én zajlott le a lengyelországi zsidó munkásság által proklamált félnapos sztrájk, tiltakozás a zsidó lakosság gazdasági és fizikai létének veszélyeztetése és a kormány erőtlenségének ellen a féktelen antiszemita agitációval szemben. A sztrájk felhívásnak az egész lengyelországi zsidó lakosság engedelmességet, szociális fel-fogásra és politikai hitvallásra való tekintet nélkül. A félnapos tiltakozó sztrájk valóban a három és félmillió lengyel zsidó megmozdulása volt és a nem-zsidó munkások ezrei is csatlakoztak a tiltakozó men-fesztációkhoz. A méltóságteljesen lezajlott

tömegsztrájk délután két óráig tartott. Addig, mondhatni, az egész lengyelországi gazdasági élet szünetelt. Az 1932-es Beilis-per alkalmával rendezett tüntetések óta ilyen nagyarányú és hatásos manifesztáció nem volt Lengyelországban. Rabbik és munkások, kereskedők, ügyvédek és diákok szüntették be minden tevékenységet. A zsidó hitközségek és szervezetek irodái zárva voltak. A varsói zsidó üzleti negyedbe mély csend uralkodott s a nem-zsidó üzletek közül is többen bezártak. A zsidó iskolákban felfüggesztették a tanítást, a zsidó napilapok nem jelentek meg. Az összes zsidó köz- és magánvállalatok üzemei szüneteltek.

Egyedül Varsóban, több mint ezer tiltakozó gyűlést rendeztek, transzparensekkel és hatalmas táblákkal, melyek a következő felirásokat viselték: „Követeljük a zsidó élet megvédését!”, „Le az antiszemitizmussal!”, „Megemlékezésül a przytyki pogrom áldozatairól!”, stb. Egyes helyeken lovasrendőrség és csendőrség igyekezett feloszlatni a tiltakozó gyűléseket, melynek során aggasztánokat és gyermekeket támadtak meg gumibotokkal. Mihelyt azonban feloszlattak egy gyűlést, újabb alakult.

Különösen mély benyomást keltett az a tüntetés, amelyet száz rabbi rendezett, akik zárt sorokban a zsidó temetőbe vonultak, hogy a nagy zsidó tudósok sírjainál imádkozzanak a békéért és igazságért a lengyelországi zsidók számára. A varsói műgyémek falaira lengyel és héber nyelvű felirásokat véstek, amelyek Jeremiás próféta beszédeit idézték a mai viszonyokra alkalmazva.

Szinte egyedülálló volt a maga nemében az a tüntetés, amely a varsói pályaudvaron zajlott le, ahol négyszáz Palesztinába induló zsidó szállott vonstra. A vasúti kocsi-szónoki tribünökhöz alakultak át, amelyekről gyűjtő beszédek hangzottak el az egybegyűlt hatalmas tömeghez.

Amerikai protestáns lelkész magaszellemlő beszédben a németországi zsidóüldözések és az antiszemita terror ellen prédikált a cluji református templomban

A csodálat hangján beszélt a lelkész arról, amit Palesztinában látott. A németországi protestáns menzaigazgató példázata

Cluj, március 21. (Az Uj Kelet tud.) A cluji református egyházközség pénteken estére hirdette be dr. Hoffmann amerikai református lelkész előadását a zsidókérdésről. Azzal az előítélettel mentünk el az amerikai lelkész szónoklatára, hogy ismét egy térítési akciónál lehetünk jelen, amely az utóbbi években indult meg éppen a református egyházak részéről amerikai irányítás melett. Kellemesen csalódtunk. Zsidókat megtéríteni akaró beszéd helyett Hoffmann dr. magas szellemű és mély erkölcsi tartalommal átitatott beszédet tartott, amelyben a keresztényi világszemlélet megvilágításában tárta fel a zsidókérdést. A beszédet dr. Maksay cluji ref. teológiai tanár magyarra is fordította és őszinte örömmel kellett megállapítanunk, hogy a tiszta erkölcsiségtől átitatott beszéd milyen mély hatást gyakorolt a General Foch ucai nagy református templomban összegyűlt egyszerű közönségre.

Hoffmann dr. azzal kezdte beszédét, hogy az egész világon fellángolt a gyűlölködés a zsidók ellen. A zsidó szétszóródást éppen ez a gyűlölet okozta. Zsidók mindenütt vannak. Pontos statisztikai számok-

kal mutatta ki a lelkész a zsidó diaszpóra méreteit, megjelölve számszerint a világ összes jelentős zsidó centrumait. A gyűlölködés a zsidó felebarátok ellen természetes mozgalmaként indított meg a zsidó népben. A zsidó népnek azonfelül, hogy ki van téve mindazon eszmearamlatoknak, amelyeknek a világ összes népei is, az antiszemitizmussal csapásával is meg kell küzdenie. A zsidó nép erősíti kereteit.

Palesztinában történt — mondotta Hoffmann dr. — A Jordán partján egy keresztény asszony és egy zsidó férfi állott. Amikor a zsidó férfi lehajolt, hogy a szent vízből merítsen, a keresztény asszony reaszólt: Eriggy innen zsidó, a hü-nös, mooskos kezdeddel. Keresztényi hang volt ez? Nem. Olyan hang volt ez, mint aminőt világszeret használnak ma a zsidókkal szemben.

A férfi pedig, aki ellen a sértés irányult, Stephen Wise rabbi, az amerikai zsidóság nagy vezére volt.

Világjelenséggel állunk szemben. A történelemben pedig tragikus példák mutatják, hogy amikor egy nép eljutott arra a fokra, amikor a zsidóságot akarta kiűzni ma-

A reuma megtámadja az ízületeket, izmokat és a szívet

A reuma oly betegség, amely a következő tulajdonságokkal bír: a legtöbb esetben a baj könnyű formában veszi kezdetét, lassan, de biztosan halad előre és ha a beteg nem

a beteg ez esetben a leghatásosabb kezelést alkalmazta.

A Carmol-nak, mint bedörzsölési szernek óriási beható ereje van, úgyhogy a hatása

ezáltal sohasem marad felületes.

Carmol egész sorát tartalmazza azoknak a csodás esszenciáknak, amelyek hála a tulajdonságuknak, valamint az így keletkezett kombinációknak, egyidejűleg hatnak számos pathológikus jelenségre.

Mint ahogy világosan látható, a Carmol-lal való bedörzsölés gyógyító hatással van a reumára, mert csillapítólág hat még a leghevesebb fájdalmakra is.

Minden egyes Carmol-os bedörzsölés után a szervezet felfrissül és

a vérkeringés megélénkül. Ily módon a test a lehető legnagyobb ellentállást fejtheti ki a betegség ellen.

— Jaj! A reuma összetörte a csontjaimat.

— Egyetlen egy orvosság van ez ellen: reggel és este egy Carmol-bedörzsölés!

Carmol-os bedörzsölést minden más szer helyett használni, mert ha véletlenül a fájdalmak reumatikus természetűek, úgy

gából, ez egyben népi mivoltának és kulturájának megsemmisülését is jelentette. Egyiptom, Babilon, Róma, Spanyolország és a cári Oroszország kulturájuk és nemzeti létük pusztulásával lakoltak meg a zsidóság üldözéseért és nem lehet tudni, hogy Németország nem-e nemzeti létét és kulturáját temeti a mai zsidó üldözésekkel.

A cionista mozgalom ennek az elnyomásnak reakciójaképpen egyre jobban hódít tért a zsidó népben. Mikor kint voltam Palesztinában, olyasmiket láttam, amik már valósággal az isteni csodával határosak.

A lelkész ezután meglepő tájékozottsággal és apró részletekre kiterjedően számolt be a 450 ezer lelket számláló palesztinai zsidóság építőmunkájáról és teljesítményeiről. Leírta Tel-Aviv, Jeruzsálem, Haifa szépségeit, a mezőgazdasági kolóniákat, percekig a legnagyobb elragadtatással beszélt a nahalali leányfarm működéséről megemlítette azokat az ipari alapításokat is, amelyeket a Jordán mentén és a Holt tengernél létesítettek.

Nem igaz, hogy a zsidók nem értenek a mezőgazdasághoz — mondotta. — A zsidók nagyszerűen értenek a mezőgazdasághoz.

Rövid átmenettel ezután a németországi helyzetre tért át.

Volt egy hívünk Németországban. Beck Frigyesnek hívták. Beck Frigyes há-

rom egyetemi menzának volt az igazgatója. Amikor a nemzeti szocializmus hatalomra került, Beck azt az utasítást kapta, hogy tisztítsa meg a menzát a zsidóktól. Beck két alternatíva előtt állott: vagy teljesíti a parancsot és akkor isten parancsának szegül ellen, vagy pedig nem teljesíti az utasítást és akkor esetleg életével is lakol. Beck az utóbbit választotta. Megtagadta a parancs teljesítését és távozott állásából. Bizott benne, hogy az egyik hadseregparancsnok, akinek szívességeket tett, meg fogja menteni. Hat hétig sikerült kikerülnie végzetét. Hat hét után azonban a város határában, egy árok szélén megtalálták golyóktól áthlyuggatott holttestét. Kérdem tőletek: keresztény cselekedet volt ez? Nem.

Az volt a keresztényi cselekedet, amit Beck csinált.

De én nem kívánom tőletek, hogy életetekkel hozzatok áldozatot zsidó felebarátokért. De Krisztus szavát idézem, aki azt mondotta, hogy: szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. Ha hiszünk az isteni atyaszágban, akkor hinnünk kell abban is, hogy mi isten gyermekei mindannyian egymás testvérei vagyunk.

Beszédének végén arra buzdította hallgatóságát a lelkész, hogy felebaráti szeretettel viseltesék az együttélő zsidó néppel, mely éppen úgy isten gyermekeinek gyülekezete, mint ahogyan a keresztények is azok.

Általános diáksztrájk készül Clujon az egyetemi költségvetés leszállítása miatt

Cluj, március 21. (Az Uj Kelet tud.) Beszámolt az Uj Kelet arról, hogy a közoktatásiügyi minisztérium 24 millió lejről 8 millió lejre szállította le a cluji egyetem ezévi költségvetését. Ez a tény nagy aggodalmat váltott ki a diákság körében, mert attól tartanak, hogy minden percben bezáruhatnak az egyetem és diákokhoz kapui.

Mindez nagy csapás a cluji egyetemi ifjuságra. Annál is inkább, mert már eddig is elvesztették csaknem az összes ösztöndíjikat, viszont a klinikai és a beiratkozási díjak változatlanok maradtak. Mindezek a tények valószínűleg újabb diákmozgalmakat robbantnak ki közelebről, amelyek maguk után vonják az előadások felfüggesztését.

Az orvostanhallgatók szövetsége csütörtök este gyűlést tartott, ahol kimondták, hogy általános egyetemi sztrájk várható, ha nem állítják vissza az 1934-35. évi költségvetést. Pénteken a természettudományi fakultás diákjai gyűléseztek. A cluji egyetem szomorú helyzetének megtárgyalása után a következő tiltakozó táviratot küldték Tatarscu miniszterelnöknek és dr. Anghelcsu közoktatásiügyi miniszternek:

„A természettudományi fakultás hallgatóinak szövetsége a cluji egyetem költségvetésének kétharmadára való lecsökkentése alkal-

mából kéri önöket, hogy sürgősen állítsák vissza az 1934-35-ik évi költségvetést, mert ellenkező esetben kikerülhetetlen a cluji egyetemi ifjuság sztrájkja, mivel a nemzet létérdekei vannak veszélyben.”

Abban az esetben, ha nem teljesítik kérésüket, elhatározott szándékuk, hogy sztrájkba lépnek. Valószínűleg a többi fakultások is követik példájukat. A „Petru Maior” diák-egyesület szombat este gyűlést tartott, ahol végérvényesen döntöttek ebben a kérdésben.

— Arvizkatasztrófa fenyegeti Dünaburg városát. Rigából jelentik: Dünaburgnál a Dvina folyó kiáradt és az egész vidéket elöntötte. Katasztrófa fenyegeti a várost is.

שפ פסח

Bormazsofa, krumpiliszti ecetszesz, valamint az összes husvétii cikkek kaphatók

Spéternél

Cluj, Piața Mihai Viteazul 12.

elsohn és Mozart.

oztató zene.

ongoraverseny.

arasztbecsület rész.

et zenekar.

mekar.

kar.

és orosz zene.

alok.

zene. 22.30: Tenor-

at készül érdekében

gy a Nemzeti Bank

um megegyeztek

menti illészak vé-

terjesszenek be a

erdélyi pnézintéze-

esak ideiglenes ter-

vénybe foglalt jár-

nyujtanák be a par-

lexikon

DANTE

PANTHEON

r. t.

kedés

Ferdinand 2.

KON

smertetését

n

entve

Aláírással

em vállaltam.

SPORT

Hazaérkeztek a Prágában sikeresen szerepelt román asztaliteniszezők

Többszáz főnyi tömeg várta az állomáson az érkező játékosokat

Cluj, március 21. (Az Uj Kelet tud.) Pénteken este az Oradea felől érkező prágai gyors utasai ugyancsak meg lehetnek lepődve, amikor a vonat a clujai állomásra befutott. A perronon ugyanis több mint ötszáz főnyi tömeg szorongott, akik az asztaliteniszbajnokságon váratlanul sikeresen szereplő versenyzők érkezésére vártak. Amint a vonat megállt, lelkes éljenzéstől, a játékosok neveinek kiáltásaitól volt hangos a hasonló állomás épülete.

A várakozók között megjelent Metes, a Villamosmű igazgatója és neje, David főmérnök, az üzem több tisztviselője, a város testületének képviselői, a sportegyesületek vezetői, akik között kitűnt dr. Erős Vilmos, a Haggibor elnöke szépszámu vezetőségi taggal az élen. A várakozó tömegben is azonban a Haggibor igen nagy számban volt képviselve. Amint a vonat megállt, a tömegből valaki Morariu Albinnak, a román válogatott különítmény vezetőjének, akinek nagy része van a sikerben, virágcsokrot nyújtott át. Morariu a csokorból egy-egy szálát igen gavallérosan minden versenyzőnek átnyújtott. Ezután a hozzátartozók rohamozták meg a játékosokat, majd sor került a barátokra, akik majd szétszedték a fáradtságtól teljesen kimerült fiukat.

Az immár életveszélyes tolongásban a tömeg lassan kijött az állomás épületéből, majd az állomás előtti térségen csoportosult, ahol Nemes, a Villamosmű főtisztviselője igen lelkes beszédet intézett a győztes román fiukhoz, amelyben kiemelte, hogy felekezetre való különbség nélkül a román csapat tagjai igen értékes sikereket értek el Prágában, amelyek révén Románia sportéletének rendkívül hasznos szolgálatot tettek.

A nagyszámu tömeg csak igen lassan oszlott szét akkor, amikor a fáradt játékosok és csapatkapitány az ünneplés elől már mind megszöktek.

A clujai asztalitenisz kerület a sikeresen szereplő játékosok tiszteletére bankettet rendez.

KAC—Törökvis. Ma délután a B) ligában szereplő KAC együttese az oradeai Törökvis-sel mérte össze erejét a clujai sporttelepen. A mérkőzésnek az ad fontosságát, hogy a KAC-nak ahhoz, hogy pozícióját a B) ligában biztosítsa, mindenképpen szüksége van a győzelemre. A mérkőzést, amely délután 4 órakor kezdődik, Czinczár Imre vezeti.

Haggibor—Victoria B. A mai clujai labdarugó program során a Haggibor csapata Boholan-kupa mérkőzést játszik a Victoria B) együttesével. A mérkőzés délből 12 órakor kezdődik. Délelőtt 8 órakor a KMSC az UEC-vel kupa, 10 órakor a Reuniunea az Avram Iancuval, délután 2 órakor a Napoca az Unirea-val játszik alkerületi bajnoki mérkőzést.

Ferencváros—Ujpest derby a magyar labdarugóbajnokságon. Budapestről jelentik: A magyar labdarugóbajnokság mai fordulóján a Ferencváros derbyt játszik az Ujpest együttesével. A mérkőzésnek a Ferencváros a favoritja, eldöntetlen eredmény sem volna azonban nagy meglepetés. A további mérkőzések a következők: Hungária—Phobus, Kispeszt—Attila, Soroksár—SBTC, Budafok—III. ker., Szegeden Szeged—Budai 11, Debrecenben Bocskai—Törökvis.

Hungária—Admira barátságos mérkőzés lesz Budapesten március 25-én. A mérkőzésnek az adja az érdekességét, hogy mindkét együttes vezetője országaik bajnokságának és mindkettő hat-hat ponttal van az élen. További érdekesség, hogy mindkét együttes a gerincét adja a nemzeti válogatottnak. Így a

legutóbbi magyar-német válogatott mérkőzésen nyolc Hungária-játékos játszott, ugyanakkor azonban a ma Bécsben eldöntésre kerülő osztrák-cseh mérkőzésen az osztrák csapatban négy Admira-játékos szerepel. Itt említjük meg, hogy Ausztria válogatottja április 5-én Bécsben válogatott mérkőzés játszik a magyar válogatottal.

A bécsi Hakoah az osztrák profibajnokság ranglistájának kilencedik helyén áll 12 ponttal. Utána következnek a WAC 11, majd a Favoritner AC ugyancsak 11 ponttal. Utolsó a FAC 6 ponttal. A Hakoah helyezete a bajnokságban konzolidáltnak látszik.

Feloszlatta labdarugószaksztyálat a bucaresti Herdan. A Gazeta Sporturilor értesülése szerint a bucaresti Herdan sportegyesület futballszakosztályát azonnali hatállyal

feloszlatta. A csapat vasárnap már nem is jelenik meg kisorsolt Román Kupa mérkőzésén a lupeni Minierul ellen, amely így játék nélkül bekerült a nyolcas döntőbe. A bucaresti sportegyesület határozata sportkörökben élénk kommentálásra ad alkalmat, minthogy köztudomásulag az egyesületet az ismert bucaresti nagyiparos, Herdan finanszírozta, aki azonban kijelentette, hogy a futball feneketlen zsákja helyett tömegsportokra fog áldozni. Kétségtelen, sok igazságot tartalmaz az indoklás.

A jövő évi asztaliteniszbajnokság versenyt — a prágai kongresszus határozata értelmében — Ausztria rendezi Bécsben.

Tízlelkés uszótanfolyam Clujon. Dékányi Ernő, ismert clujai sportoktató április 2-i kezdettel tíz lelkéből álló uszótanfolyamot rendez a Park szanatórium medencéjében kezdők és haladók részére. Oktatás kedden és csütörtökön délután fél 6 óráig 8 óráig. Érdeklődni és jelentkezni a Schuszter Emil cégnél, Piața Unirii 9 szám.

Az Universitatea csapata ma délután Timisoaran az Electricával mérte össze erejét a Román Kupa küzdelem során. A mérkőzés elé sportkörökben annál is inkább tekintenek érdeklődéssel, mert az Electrica csapata igen tekintélyes játékerőt képvisel. Minthogy azonban az U a tavaszi idényben jó formáról tett tanubizonyosságot, a mérkőzésnek favoritja.

Felöltő

Sliper

Trencsko

női és férfi Fulgarin

A „COSTUM“-nél Piața Unirii 10.

Három csempészt lelőttek a granicsárok a satmari határ mentén

Véres csempészdrama a román-csehszlovák határon

Satumare, március 21. A bixadi csendőrségtől jelentés érkezett a satumarei ügyészséghez. A jelentés egy véres határszéli csempészdramáról ad hírt, amely tegnap este fél 7 órakor játszódott le a csehszlovák-román határon. A csempészdramáról szóló tudósításaink a következőképpen világítják meg az esetet:

Este fél hét óra tájban, a szürkülő alkonyi félhomályban a bixadi határőr észre vette, hogy Csehszlovákia felől három férfi közeledik a román határ felé. A határőr néhány méter távolságból rákiáltott a közeledő alakokra, hogy álljanak meg. Hogy a közeledők szót fogadták-e a határőrnek, vagy nem fogadták meg felszólítását, az nem derül ki a satmari ügyészséghez beérkeztetett jelentésből, csupán az, hogy a határőr társai is előkerültek s a következő pillanatban három éles lövés harsított bele az alkonyi csendbe. A csempészek közül — mert nyilvánvaló volt, hogy csempészek voltak — egy nyomban összeesett, a másik, aki szintén sebet kapott tovább vonzolta magát sebesülten a csehszlovák határ felé, míg a harmadikat a határőrök sértetlenül elfogták.

A csempészdramának egy halálos áldozata van, amennyiben az egyik csempész halton maradt a helyszínen, a másiktól még nem lehet tudni, hogy súlyos sebével elmenekült-e, vagy azóta kézrekerült, csupán a harmadikat sikerült sértetlenül elfogni a határőröknek.

Bebizonyosodott, hogy a három férfi valóban csempész volt, pamutot akartak átcsempészni Csehszlovákiából Romániába. A csempészarút meg is találták a kukoricásban. A bixadi csendőrség egyelőre nem közöl neveket, csak annyit, hogy az elfogott csempészt, vagy csempészeket — be szállítják a satmari ügyészség fogházába.

kizárólag felülmulhatatlan minőségével győzedelmeskedik, mert Primeros-gumi antiszeptikusan van előállítva és garantáltan 5 évig használható. Ügyeljen a márkára és utasítsa vissza a silányabb minőségű utánpótlásokat.

BZINHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MÜSORA:

Vasárnap, március 22-én (matiné): **Orfeusz az alvilágban.**

Hétfőn, március 23-án: **A zsidónő** (Nicu Apostolescu tenoristával).

Szerdán, március 25-én: **Parasztbecsület és Bajazzók.** (Nicu Apostolescu tenoristával.)

ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Ma világsztár: **Mazurka** Fősz.: Pola Negri. Rendező Willy Forst. Film előtt journal. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Helyárak: 22+3, 27+3 lej. Jegyfelvétel d. e. 10-től a mozgó irodájában. Monopol Filmcentrala.

EDISON MOZGÓ MÜSORA:

Két világsztár: **I. A cirkusz hercege** — Harry Piel. **II. Stan és Bran a haza szolgálatában.** Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

Hétfőtől 2 film — 2 csoda: I. **A fogoly titka.** Gustav Fröhlich, Lil Dagover, Luise Ulrich. II. **A gangszterek elrabolták a gyermekemet.** Kalandordráma. Dorothy Wieck. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

MUNKAS MOZGÓ MÜSORA:

Csütörtökön, pénteken, szombaton, vasárnap 3, 6 és 9-kor: I. **Tetemrehívás.** Társadalmi dráma. Főszerepben William Powell és Mirna Loy. — II. **Az aréna királya.** Cirkuszdrama. Főszerepben: Clyde Betty és Anita Page. — III. **Este 6 és 9-kor fellép Trio-Saxon, modern akrobata mutatványokkal.** 10 és 12 lej.

Képkeret-ujdonságok!

legszebb blondelramák nagy választékban, legolcsóbban.

„PAX“ Cluj, C. Victoriei 6.

APRÓ HIRDETÉSEK

Villatollak Grigorescu ut végén, a Törökvágásban 150—190 lej négyzetméterenként árban eladó. Értekezni dr. Krausz Imre ügyvédnél, Str. Regina Maria 6. 12—2 és 4—7 óra között.

Faszakmában képzett fiatalember óvadékkal, furnirraktárnoknak felvétetik. Rézletes ajánlatot „Furnir“ jellegre a kiadóba kérek.

Libatollpárnák eladók. Goga Octavian 1. I. emelet, ajtó 3.

Textil és rövidúru szakmákban teljesen jártas fiatal ember állást vagy képviselőket keres, garanciával is. Cim: Szentkirályi Jenő, Súduc, Sălaj.

Für ein jüdisches, schönes, gut erzogenes Mädchen, von sehr gutem Hause, 37 Jahre alt — Diplomirt von der Verschönerungs Universität, Paris, wird behufs Heirat, ein Doctor der Medizin oder ein besser situierter Mann gesucht, behufs Errichtung ins neue Regat, in einer grosseren Stadt eines: Verschönerungs Instituts, welches grossen Nutzen bringt. Vermittler ausgeschlossen. Vertraulich zu schreiben an: Hugo Zaharia, Bucaresti IV.

Feltűnően csinos, fiatal urinő, többmillió készpénz és ingatlan hozománnyal férjhezmenne. Érdeklődőknek fényképét megküldöm. Bizony Ferenc, házasságközvetítő iroda, Timisoara.

Ügyeljen a címre! Aludi prima gyümölcsfák érkeztek, Reklámárak: alma 25.—, körte 35.—, meggy 30.—, cseresznye 28.—, szilva 25.—, kajszin 25.—, dió 35.—. Grieger műkereskedés, Reg. Carol II, 39.

Megérkezett a tavaszi divat, gyermekruhát mindenképpen az „Er-ká“-nál varrat. Eminescu 11.

קנין עוֹרוֹסְטֵן פֶּאָלֶע ווײַס הײַן פֶּרײַ בֵּנֵיט אױף פֶּסח נור בעק קאָפּפֶּע

Petrolgázfűtő, különleges gázosítóval, teljesen veszélymentes, nem kormoz és nem fűtől, egy liter petroléum 8 órát ég; legolcsóbban Moskovits és Társánál, Cluj, főpostával szemben szerezheti be. Takarékosági könyvre is.

Keresek április elsőjére különbejárati, szőpen butorozott szobát, fürdőszoba használat, központban. Címek: „1300—1500“ jellegre a kiadóhivatalba.

Megvételre keresek a központtól nem távol eső kisebb kertes bérházat 300—350.000 lej értékben. Ügynökök kizárva. Ajánlatokat „Megvétel“ jellegre a kiadóhivatalba kérek.

Használt íróasztalt keresünk megvételre. Cim a kiadóban.

Kiadó központban fiatalembernek elegáns, különbejárati butorozott szoba, fürdőszoba használat, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban.

Veszünk patefont, lemezeket, rollifilmes fényképezőgépeket, disztágyakat. „Pax“, Cluj, Calea Victoriei 6.

Kapnalatti különbejárati butorozott szoba, vízkagylóval és fürdőszoba használat, elsőjére kiadó. Értekezni Regele Ferdinand 89, balra III.

Perfekt üvegező segédek felvétetnek. Ajánlatok: Schwarz, Cluj, Victoriei 4.

Gyakorlott izr. fehérmemű vaslónó jutányos áron házhoz ajánlkozik. Str. Regala 5/a, szuterin, a szabónál.

Garzonlakásnak szép szoba, fürdőszobával, azonnalra kiadó. Reg. Maria 34.

Keresett kozmetikai cikkeket terjesztésére ügynököt keres clujai váallat. Rézletes ajánlatok „Szakmabeli“ jellegre a kiadóhivatalba.

Bor, sör és szesz nagybani eladásához keresek sürgősen, jó megjelenésű, jó referenciákkal rendelkező, 35 év körüli, perfekt szakembert, benősülési lehetőséggel. „Biztos jövő“ jellegre a kiadóba.

Házasság szempontjából ismerkedést diszkretnen létező elölkelő, széles összeköttetésekkel rendelkező urinő. Cim a kiadóban.

Lakion Budapest szivében!
Merano szálloda
IV. Bécsi-ucca 2.
Telefon: 81-4-84 és 81-3-90
Kittinően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.
Uj társashelyiségek!
Központi fűtés. — Hideg-meleg folyóvíz. Liftszállítás le és fel. — Panziórendszer.

Az
A parlamen
csétjével szent
törvénykönyv
nem ismerjük
egyes sajtóköz
sitő beszéde és
jogalkotásról.
haladottabb je
tartani.
Tulajdonképe
uj büntetőtörv
azoknak kellen
ta azal a sul
és ébrednek, h
nsk véteni a
s akik a törvé
olás biztosíték
S minden j
kultürember v
tetőtörvénykö
törvények szel
jelentene az
Az igazságo
legtökelethebb
biztosítani se
igazságosság
szellemében, m
sában van hiv
Evezredes t
rossz törvénye
a bírónak arr
hozzanak s o
nyek is a bír
eszközöivé súly
Az jrott törv
ban, ugy a jele
rödiájává silán
mögött nem se
közvélemény ig
szelleme egy ro
talajára épül,
cselet és doktri
jai szerint meg
tették érintkeze
gal s nem a leg
zösség érdekeit
egyes érdekes
jait, zavartalan
Ugy tudjuk,
törvénykönyve
egyenesen jogi
alkotmánya is
Am nagy kéte
törvénykönyv e
lati alkalmazás
szférájában fog
Sajnos, ez a
indokolatlan. M
mint a multban
ban is feltették
pitotta meg an
ban, ha egyszer
radékltalanul fog
legnagyobb for
szágnak. Rámu
nyesség szellem
kitünőbb törvén
za meg nálunk,
nem a társadal
ki, nem a közm
üvegházi növény
tettek és termé
foltolják.
S valóban:
— mert hiszen
vételével legto

Az új büntetőtörvénykönyv margójára

A törvény és az iratlan igazság

A parlament megszavazta, a király pecsétjével szentesítette az új román büntetőtörvénykönyvet. Még részleteiben nem ismerjük az új büntetőkönyvet, de egyes sajtóközlemények és a király szentesítő beszéde sejtetni engedik, hogy modern jogalkotásról van szó, amely igyekezett a haladottabb jogbölcselet elveit szem előtt tartani.

Tulajdonképpen tehát örülni kellene az új büntetőtörvénykönyvnek, legalább is azoknak kellene örvendezniük, akik naponta az al szülő elhatározással fekszenek és ébrednek, hogy lehetőleg sohasem fognak véteni a törvények írott betűje ellen s akik a törvényekben a társadalmi együttélés biztosítékát látják.

S minden jó polgár, minden becsületes kultúrember valóban örvendezne az új büntetőtörvénykönyv megalkotásának, ha a törvények szelleme teljes egészében egyet jelentene az igazságosság szellemével is.

Az igazságosság szellemét azonban a legtekélyesebb törvénykönyv sem tudja biztosítani se nálunk, se másutt, mert az igazságosság nem annyira a törvények szellemében, mint inkább azok alkalmazásában van hivatva érvényesülni.

Évezredek tapasztalatok szerint néha rossz törvények is alkalmat szolgáltatnak a bírónak arra, hogy igazságos ítéleteket hozzanak s olykor a legkitünőbb törvények is a bírói zsarnokság és a pártosság eszközeivé súlyedhetnek.

Az írott törvények ereje, miként a multban, úgy a jelenben is az igazságosság paródiájává silányulhat, ha az írott betű mögött nem sorszik fel az egészséges közvélemény igénylése; ha a jó törvények szelleme egy romlott és romló társadalom talajára épül, vagy ha az elvont jogbölcselet és doktrínér jogbölcselek szempontjai szerint megalkotott törvények elvesztették érintkezésüket a társadalmi valósággal s nem a legtágabb értelemben vett közösség érdekeit tartják szem előtt, hanem egyes érdekcsoportok kényelmi szempontjait, zavartalan álmának biztosítását.

Ugy tudjuk, hogy Románia új büntetőtörvénykönyve elsősorú jogi alkotás, sőt egyenesen jogi remekmű, miként Románia alkotmányja is az.

Am nagy kérdés, hogy eme új büntetőtörvénykönyv emelkedett szelleme gyakorlati alkalmazásában is az emelkedettség szférájában fog-e mozogni.

Sajnos, ez a kérdésfeltevés nem egészen indokolatlan. Ma talán sokkal kevésbé, mint a multban volt, holott már a multban is feltették. Dobrogeanu Gherea állapította meg annak idején, hogy Romániában, ha egyszer a törvények szelleme maradéktalanul fog érvényesülni, ez talán legnagyobb forradalma lesz ennek az országnak. Rámutatott arra, hogy a törvényesség szellemének érvényesülését, a legkitünőbb törvények ellenére az akadályozza meg nálunk, hogy ezek a törvények nem a társadalmi valóság talajából nőttek ki, nem a közmorál eredői, hanem csupán üvegházi növények, melyeknek színei festettek és természetes illatát: illatszerek adják.

S valóban: demokratikus törvényeink — mert hiszen a rendkívüli törvények kivételével legtöbb törvényünk ilyen — a

közélet és a közszellem tényleges demokráciája nélkül, az állandósított rendkívüli állapotok légkörében: inkább tetszetős lüli sőségeknek, mint étellel telített valóságoknak tűnnek fel.

Az igazság istenasszonya nemcsak vak, hanem elvakult is lehet. Ha a mérleg egyik serpenyőjébe a jó törvényt tesszük s a másikba az eleve-elfogultság súlyát, úgy mindig az a veszély fenyeget, hogy a törvények serpenyője bizonyul könnyebbnek.

A jó törvények szelleme igazságos közszellem és független, a szót elfogultságaitól, politikai és társadalmi szenvedélyeitől független törvényalkalmazók nélkül — könnyen egy egész kor rossz-szellemévé változhatnak át.

Számos példát találunk erre az emberiség történelmében, amelyet minden tulság nélkül nevezhetünk az emberi gonoszság és butaság történelmének is, ha nem elégszünk meg azzal a szintén érvényes megállapítással, hogy az emberiség történelme egyben a tévedések és tévelygések történelme.

A jó törvények áldásos volta nagyon is köve van a törvényalkalmazók egyéniségéhez, kulturájához és emberi érzéseikhez.

Köve van egy olyan feltételezett függetlenséghez, mely csak a lelkiismeret szavára hallgat, melyen megtörik minden befolyás, minden előítélet, minden kísértés.

Am ez a függetlenség valóban csak feltételezett — s egynehány megragadó kivételtől eltekintve — csupán a külső és belső függőség látszat-takarója.

Már maga az a tény, hogy a legtöbb országban elfogadott jogbölcseleti álláspont, (ennek hiányában pedig a tényleges gyakorlat szerint) a törvények forrása nem az igazság, hanem a hatalom, a büntetés célja nem a javítás, hanem a megtorlás: az igazságszolgáltatás légköréből csaknem kizárja azt a lehetőségét, hogy az igazságosztó a bünözés társadalmi gyökereinek mélyére hatolhasson, hogy az igazság mérlegébe az elkövetett bün nehezeke mellé a szót lelkiismeretét is odahelyezze.

Holott a jó törvények, — amelyeknek jósága természetesen éppúgy a törvényhozók színvonalához és éppúgy térhez, időhöz és külső adottságokhoz kötött, mint maga az ember — eme lelkiismereti és szellemi felelősség nélkül könnyen válhatnak a jogi rabulisztika, az egyéni szenvedély, egyes esetekben a juszticimórdnak nevezett törvényes bosszu, sőt olykor még a jogi szadizmus eszközeivé is.

Emberek vagyunk mindannyian s embernek lenni — kiváltkép napjainkban — korántsem jelenti azt, hogy a csalahatalanság hordozói vagyunk.

Sajnos, a bíró is ember s így nem kivétel mindama szabályok alól, amelyek az emberek többségére állanak. Ismertem ügyészeket, akik többévi fegyházbüntetést kértek nyilvánvalóan szerencsétlen emberek fejére, akik ellen sokkal nagyobb bünt követett el a társadalom, mint amelyet ők követtek el a társadalom ellen.

S volt alkalmam megállapítani, hogy e kiméletlen bajnokai az igazságnak magánéletükben elviselhetetlen zsarnokok voltak s a heveség, mellyel a megtorlást követelték a vádlottak fejére, tulajdonképpen

EGÉSZSÉGES VÉR

Valamely talajról akkor mondják, hogy gazdag, amikor elegendő mennyiségben tartalmazza a növények fejlődéséhez és növesztéséhez szükséges elemeket.

Amikor az arató földnek nélkülöznie kell valamelyikét ezeknek az elemeknek, akkor az eszes földműves azt más oldalról szerzi neki vissza.

Ugyazintón az emberi test vére lehet gazdag vagy szegény. Amikor a test hiányt szenved vörös vérsójak arányában, vagyis a hemoglobine-ban, az ilyen elszegényedett szervezet nem lesz majd képes rendszeresen fejlődni, fáradtan, hervadtan tengeti életét, csekélyebb lesz az ellentállóképessége a kegyetlen légköri behatásokkal szemben, könnyebben esik áldozatul mindenféle baktériumnak.

Az anémia, mirigy megbetegedések a szenvedések egész sorától kiábrándítva, mind következményei ennek a vérszegénységnek.

Kövessük tehát mi is az okos földműves példáját. Ne hagyjuk parlagon veszni a testünket, amit istentől kaptunk, hanem szerzzük vissza a vérnek Tonoglobine-Irradié által azokat az elemeket, amelyekre szüksége van. Felülmúlhatatlan és a vérszegénység, mirigy megbetegedések, álomkór, tüdőbaj következtében való testi gyöngeség és lábbadozó betegségek összes esetében való biztos hatásával a Tonoglobine-Irradié bor páratlan hirtvet szerzett már magának az egész világra. Kütünő izo és gyors eredménye következtében a Tonoglobine-Irradié gazdaggá változtatja a vért minden korban és vissza adja az életkedvet és munkaszeretet.

Tonoglobine

Kizérőlagos előadási jog: FARCOSA Bucuresti. Kapható a gyártóhelyén és drogériákban.

saját rossz lelkiismeretük megnyilatkozása volt, annak elcsitítására szolgált.

Sajnos, az az evangéliumi tétel, hogy „ne ítélj, hogy ne ítéltesd”, tulságosan igényes követelés ahhoz, semhogy a valóságos életben, amely nem nélkülözi az ártalmas duvadakat, teljes mértékben érvényesíthető volna.

Am a valóban igazságos igazságszolgáltatás eszménye mégis minden időkre az marad, hogy a bíró, miként a költő, előbb önmaga fölött igyekezzék itélni, mielőtt mások fölött itélkerik.

Mert a törvény csak az igazság nyersanyaga, amelyből éppúgy lehet testre szabott ruhát, mint kényszerzubbonyt készíteni.

A törvény mindig elvontság, mindig általánosítás s így különösképpen hajlamos arra, hogy megmerevedjék, hogy jogi fikcióvá keményedjék.

Az élet pedig maga a változatosság, maga a dinamika, az örök változások színtere. Szándékok csatateret, melyek néha alantasabbak a tennél s rossz tettek szinpadá, melyeknek kulisszái gyakran tiszta szándékokból vannak összeróva.

Ebben a zürzavárban, ebben a gyakran veszélyes és megtévesztő látzatokkal kísért világban minden jó törvény hiábavalónak bizonyulhat, ha az ítélkezésre hivatott tekintetet a tekintetnélküliség szenvedélye homályosítja el, ha a viszonylagos szemszögét valami ködös Abszolútban való hit felhózi be, ha a szigor mértékét nem a társadalmi szempont, a magasabbrendű emberi érdek, hanem a személyes hatalmi vágy, vagy még személyesebb elfogultság szabja meg.

S még valamit nem szabad figyelmen kívül hagyni és pedig azt, hogy modern törvények meghaladott vizsgálati módszerek mellett, amelyek elmellőzik az emberi méltóság tisztelét, sőt egyenesen tagadják azt — éppoly kevés gyakorlati értékgyarapodást jelentenek, mint olyan humanista elveken alapuló jogállamok jogrendszerei, amelyek középkori börtönrendszerre támaszkodnak.

A jó törvények emberisége az alkalmazók és végrehajtók viszonylagos emberisége nélkül a legkirívóbb embertelenségek gyakorlására adhat alkalmat és lehetőséget.

A jó bírónak nemcsak jó jogásznak

kell lennie, hanem kitünő lélekutatónak és képzettséggel társadalombölcésznek is. Mert anyaga: az élőember s mert sorsok és életetek felett dönt. A törvény a jó bíró kezében eszköz és nem cél, mert ha oéllá lesz, egyben céltalan is válik.

Am mindezek a kívánalmak hiábavalók maradnak, ha egyéni és elszigetelt kívánalmak csak. Beteljesedésük csak fejlett közszellem légkörében, el nem vakított és gyilólettől meg nem fertőzött társadalmi viszonyok közepette remélhető.

Mindaddig azonban, amíg a törvények szelleme azok szellemének szerves részévé nem válik, akikre alkalmazni kell s azokévé, akik alkalmazni hivatottak: az új törvények — törvények maradnak anélkül, hogy a társadalom színvonalát ténylegesen emelnék.

Salamon László

CONTINENTAL SZÁLLODA BUDAPEST.

VII. DOHÁNY-UTCA 65.
AZ A HELY.
AHOL A JO KÖZÖNSÉG JÓL ERZI MAGÁT
LEGMODERNEBB SZÁLLODAI KENYELSEM
ELSŐRANGU ETTEREM.
ZENÉ TÁNC
SZÍNHÁZAK SZORAKOZÓHELYEK ÉS A KERESKEDELEM KÖZPONTJÁBAN
MÉRREKELT ÁRAK GARÁZS A HÁZBAN

Hetenkénti utazást rendez PALESZTINÁ-ba O. R. T.

Organizatia Română de Turism s. a. r. a Serviciul Maritim Roman képviselete Bucuresti, Bd. Take Ionescu 3. Tel. 4-41-65. Legméltányosabban vállal mindennemű tengeri szállítást. Prospektussal és ingyenes felvilágosítással szolgál: O. R. T. Org. Rom. de Turism s. a. r. CLUJ, Cal. Regele Ferdinand 33. Telefon 10-26.

TAVASZI REKLÁM KALAPVÁSÁR A

KALAPKIRÁLY-nál

PIATA UNIRII 24.

GARANTÁLT MINŐSÉGEK — HÍHETETLEN OLCSÓ ÁRAK. FIGYELJE KIRAKATAIMBAN A REKLÁMÁRAKAT!!!

ut végén, a Törvénygyűzetméterenkénti Krausz Imre ügyvéte 6. 12-2 és 4-7
fiatalember óvafelvéttetik. Részeljegére a kiadóba
Goga Octavian 1.
rakmákban teljesen vagy képviselőket: Szentkirályi János, Gut erzogenes em Hause, 37 Jahre Verschönerungs Unions Heirat, ein Doctin besser situierter Richtung ins neue Stadt eines: Verches grossen Nutzen schlossen. Vertrauensgo Zaharia, Bucu
urino, többmillió zománnyal férjhez képet megküldöm. szvetítő iroda, Timi
di prima gyümölcsalma 25.—, körte szny 25.—, szilva Grieger műkes
vat, gyermekruhát arat. Eminescu 11.
es gázosítóval, telormoz és nem fűesérát ég; legolcsóbb, Cluj, főpostával arékossági körv
különbjeáratu, szébszoba használat-1300-1500" jel
ponttól nem távol 300-350.000 lej va. Ajánlatokat hivatalba kérek.
sünk megvételre.
embernek elegáns, oba, fűdészobabátással. Cim a
eket, rollifilmés gyakat. „Pax”,
utorozott szoba, használatl, elie Ferdinand 89,
elvéttetnek. Ajánriei 4.
vaszlónó jutányos Regala 5/a, szu
a, fűdészobával, 34.
k terjesztésére Részletes aján-kiadóhivatalba.
eladásához kénessü, jó referen- illi, perfekt szak- el. „Biztos jövő”
merkedést diszes összekötteté- a kiadóban.

AZ ERDÉLYI

WIZO

A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

Purim Erec Jisraelben

Az elmúlt évben, március 19 és 20-án Tel-Avivban emberek ezrei tolongtak: turisták, a Wizo-konferencia delegátusai és vendégei, sőt a Makkabiada résztvevői is megérkeztek már. A különböző korú zsidó ifjúság tömegébe belevegültek a jisiv asszonyai és férjfelei is, valamint az összes országok képviselői. Láttunk szakállas, tincses zsidókat, kefiás arabokat, jaffai és ramlehi lefátyolozott mohamedán nőket — és úgy nézett ki az egész, mintha mindannyian egyenlően vennék ki részüket az általános örömből.

Beosulás szerint mintegy 150.000 ember lepte el az uccákat és balkonokat, amikor a tarka, változatos, humoros ötletektől hemzsegő purimi menet elindult a Taruchától és végigkigyózott a városon. Még amikor egy kis eső kezdett permetezni — ami ebben az időben rendkívül ritka jelenség —, akkor sem csökkent az ünnepi ujjongás és nem állott meg a felvonulás. Kint, a Taruchán a legtarkább purimi társaság nyilsgött. A purim-előadás, melynek témája óseink története Susánban,

amikor Ahasverus uralkodott Indiától Abesziniáig, zsúfolt közönség előtt zajlott le és a Mograbiban, az operában hatalmas álarcsból volt...

De a legszebb és legboldogítóbb látvány a gyermekek öröme volt, akik az uccákon és tereken, iskolákban és gyermekünnepélyeken tombolták ki magukat, a legfesztelebb módon. Visszaemlékszem arra a lenyűgöző benyomásra, melyet akkor éreztem, amikor egy este kis mellékuccából az Allenbyre befordulva, hirtelen berántottak egy horra kelős közepébe, melyet mintegy megrészgült tancoltak az uccán gyermekek és felnőttek egyaránt.

Gyönyörű a purim Erec Jisraelben, amikor a narancsillagok illata betölti a zsidó városokat, amikor a levegő enyhe és az éjszakák csillagosak, amikor mindenki — bentlakó és vendég — egyenlően veheti ki részét a nagy örömből: ünnepet tartani az ősi földön... Fanny Grubwieser.

A franciaországi WIZO

A Wizo Exekutívé tagjai, Mrs. I. M. Sieff (Council-elnök), Mrs. P. Goodman (propaganda- és szervezeti osztály elnöke) és dr. Celina Sokolow, a szervezeti és propaganda-titkár, Fanny Grubwieser kíséretében Párizsban tartózkodtak az elmúlt hetekben. Ennek a látogatásnak az az eredménye, hogy a Franciaországban eddig külön működő három asszonyszervezet, az Union des Dames Juives, a német Wizo-csoport és az orosz Wizo-csoport munkájának egységesítése folyamatban van, miközben egy negyedik csoport Kadima néven ifjúsági allijamunkát végez.

Fentnevezett csoportok vezetőivel folytatott számos előzetes megbeszélés után elhatározták, hogy egy franciaországi Wizo-Councilt alakítsanak, melyben az összes csoportok képviselői résztvesznek. Az Union des Dames Juives, mely eddig a Wizót Franciaországban képviselte, őt, a többi csoportok egyenként három helyet kaptak a Councilban. Továbbá azt is elhatározták, hogy a Council munkáját teljesen cionista alapra fogják helyezni, melynél a KKL-munka a program integráns részét képezi. Következő hónapokból álló munkabizottságot állítottak össze: Mme Fildermann diszelnök, Mme Schermann

diszelnök, Mme Robert Stern tiszteletbeli pénztárnok, Mme X. Schatzky tiszteletbeli titkár.

Háromhavi időtartamra szervezeti titkárnót alkalmaztak. Ez a munkabizottság fogja felülvizsgálni a különböző albizottságok munkáját, melyek a taggyűjtést, kulturális, pénzfelhozást, KKL- és KH-munkát, valamint a sékalmunkát végzi és ezenkívül a vidéki propagandát is ellátják.

A Council hivatalos megalakulását nyilvános gyűlésen mondták ki, melyet csütörtökön tartottak meg a párizsi Hotel Majestic-ben, ahol nagy hölgyközönség jelent meg. Mme Yvonne Netter elnököt, felszólalták: Mrs. Romana Goodman: „A Wizo jelenlegi helyzete, fejlődése és jelentősége Palesztina építómunkájában”, dr. Celina Sokolow: „A francia zsidóság és Palesztina” és Mrs. I. M. Sieff: „Emancipáció és kettős nemzetiség” címmel. A négy csoport képviselőiben beszéltek: Mme Fildermann, Mme Stern, Mme Schermann és Mme dr. Bass. A KKL és a KH nevében Fischer és Auerbach üdvözölték a Councilt. A Council megalakítása óriási jelentőséggel bír a franciaországi asszonyok jövőbeni cionista munkájára.

Megosztott háztulajdon a prágai gettóban

Johanna Tauber igen érdekes cikkben emlékezik meg a Bécs melletti Eisenstadt gettóról, ahol az a szokás, hogy a házak emeletenként más és más tulajdonos birtokát képezik. Ezzel kapcsolatban rámutat az angol újságra is, melyben szintén megtaláljuk az ilyen módon felosztott háztulajdonát.

Talán érdekelni fogja olvasóinkat, hogy ez a mi szemünkben különös háztulajdonjog a 17. és 18-ik században a prágai gettóban is fennállott és a prágai zsidó jogvilágban viszhangra is talált. A prágai főrabbi, R. Backofen a következő vitás ügyet ismerteti egyik responzumában, mely a nagy tűzvész után 1689-ben, mikor az egész gettó hamuwa égett, az ő bíráskodása elé került. Egy háromemeletes házban, melynek minden egyes emelete más és más ember tulajdonát képezte, a harmadik emelet tulajdonosa lezszakította a háztetőt, miáltal megmentette a házat a tűztől. Ez volt az egyetlen ház a gettóban, mely megmaradt a borzalmas tűzvész után. Mikor a tűz után a harmadik emelet tulajdonosa új tetőt akart huzni a házra — akkor annak ellenére, hogy a tető karbantartása az ő dolga volt, felkérte a

másik két emelet tulajdonosát, hogy járuljanak hozzá a költségekhez, miután éppen a tető lezszakítása által menekült meg a ház a tűztől. Midőn azonban a többi ház tulajdonosa úgy döntött, hogy a harmadik emelet tulajdonosának kell az egész költséget viselnie, miután ő egyedül szakította le a tetőt a többiek megkérdése és hozzájárulása nélkül és úgy cselekedett, mintha az egész ház az övé lenne. Itt tehát a hasonlóságot egészen közönséges esete áll fenn minden hátrány nélkül a többiek részére, akiknek ehhez a zsidó törvény szerint nem kell hozzájárulniuk.

Hogy ez a megosztott háztulajdon nem volt egyedülálló jelenség a prágai gettóban, azt mutatja a fentemlített rabbinak egy másik responzuma is. 1713-ban ismét nagy tűz ütött ki a prágai gettóban, amikor több ház leégett. Hogy a tűz nem terjedt tovább, az annak volt köszönhető, hogy ezuttal Isten különös kegyelméből a „felsőbb hatalmak” maguk siettek a zsidóuccába, hogy Izrael népének segítségére legyenek. Lehordatták néhány háznak a tetéjét, minék következtében a tűz lokalizálódott. Ezuttal azonban is-

mét viták támadtak a felsőbb emeletek és az alsóbbak tulajdonosai között az illető házak tetéjének megjavításának költségei, illetve azoknak fedezése körül. Itt azonban úgy döntött a rabbi, hogy mindannyiuknak közösen kell a költségeket viselniük, miután a háztetők lebontása felsőbb parancsra történt és az összes háztulajdonosok megelégedésüket nyilvánították afelől, hogy a felsőbb hatalmak tettették meg tulajdonosaikat a pusztulástól.

Nyilván nem a prágai gettó volt az egyetlen, ahol az ilyen megosztott háztulajdon szokásban volt. Ellenségeink állítása dacára is, a gettó lakosai között igen kevesen voltak, akik megengedhették maguknak azt, hogy egy egész háznak a tulajdonosai legyenek. A többiek örültek, ha egyetlen emeletet mondhattak magukénak. Az eisenstadti gettónak ez a tulajdonsága is bizonyára a régebbi idők egyéb érdekességeivel együtt maradt meg napjainkra. Dr. B. Suler

WIZO-HIREK

A fagarasi Wizo évi közgyűlése. A fagarasi Wizo-csoport, mely egyike az erdélyi Wizo-föderáció legagilisabb csoportjainak, február 6-án tartotta meg évi közgyűlését. A közgyűlésen számos Wizo-tag vett részt, ugyancsak a hitközség és a helyi csoport tagjai, valamint vendégként Eiger Melanie, a brasovi Wizo elnöknője, aki annak idején a fagarasi csoportot alakította. Ripper Frida, a fagarasi csoport elnöknője nyitotta meg az ülést. Megnyitójában visszajelent az egész évi munkásságra, mely úgy anyagilag, mint kulturális téren igen eredményes volt, annak ellenére, hogy a fiatal csoport sok nehézséggel küzdött. Ezután Neumann Rózi titkári jelentése következett, mely foglalkozott a csoport pénzügyi és kulturális tevékenységével. Továbbá felolvasta a Wizo timisoarai központjának és Wurzel Chaimének üdvözlő leveleit, melyeket a tagok nagy tetszéssel fogadtak. Izsák Adolfné pénztárnok jelentést tesz a csoport pénzügyeiről. Neumann Annus ellenőr az elszámolások helyességét igazolja. Ezután a közgyűlés megadja a lelépő vezetőségnek a felmentvényt és Ripper Frida a közgyűlés nevében Eiger Melanie asszonyt kéri fel a választás levezetésére. Neumann Ida és Fleissig Rózi beszélnek meg részletesen Eignerlével a jelölést és a következő vezetőséget terjesztik a közgyűlés elé: Elnök Frida Ripper, alelnök Neumann Piri, Naumann Ilus, titkárok Grünfeld Sarolta, Neumann Rózi, pénztárnok Izsák Adolfné, ellenőrök Neumann Annus, Havas Mancsi, KH biztos Thierfeld Ilonka, KKL biztos Halbreich Jolán. Választmány: Löwy Regina, Tachauer Regina, Mózes Sarolta, Steiner Berta, Fleissig Berta, Neumann Ida, Thierfeld Margit, Ehrenwald Dóra. Az újonnan megválasztott elnök elfoglalja az elnöki széket, megköszöni az iránta kifejezett bizalmat. Meleg szavakkal bucsuztatja Schönbergeré volt alelnököt, aki elköltözik Fagarasról és átnyújt a csoport nevében Eiger Melaniának egy könyvet. Eigneré meghatottar veszi át az ajándékot és hosszantartó, rendkívül határozott beszédben kéri fel a csoportot, hogy továbbra is minden képességükkel dolgozzanak céljainkért.

Wizo-élet Alba-Julán. Február 24-én az albaiulai Wizo-csoport összejövetelt tartott, mely alkalommal Springer Sándorné elnök a „Pioniere und Helfer” valamint a központ közlései alapján ismertette a Wizo szervezeti kérdéseit és azt a munkát, melyet a Wizo a Galuthban és az Erecben kifejt. Ezután Treitel Izidorné tartott nagyon érdekes revüt. Dr. Löwy Blanka megtartotta az előadásorozatának második részét a zsidó történelemről, beszélt a három ősapáról, az egyiptomi rabszolgaságról, a kivonulásról és a pusztában való vándorlásról, minderről olyan tájékozottsággal és olyan rutinos előadással, hogy a jelenlévők mindvégig figyelemmel és érdeklődéssel kísérték fejtegetéseit. Végül Hermann Izsóné beszélt Max Nordauról, ismertette műveit, többek között Dr. Kohn c. drámáját is, melynek tartalmát röviden elmondotta. Az előadás nagy sikert arított.

Wizo-élet Aionon. Február 9-én a Zsidó Otthonban Berkovits Ferencné jólsikerült teastélyt adott, mely alkalommal Benedek Gyuszi cionista problémákról tartott érdekes előadást. Február 23-án Izrael Adolfiné és Izrael Hermanné jólsikerült teáján Vadász János tartott előadást Mendeke Mocher Szforimról.

Wizo-élet Odorheiu. Február 23-án a Wizo és az Aviva-Barisszia Habonéval karöltve ifjúsági előadást rendeztek, melynek műsorát karének, tánc, énekszám, héber vers, jólsikerült Elvevén Ujság és egy egyfelvonásos szindarab töltötték ki. A tőkéletes előadás Guttman Magda és Schönblum Jenő érdeme, akik fáradságtalanul dolgoztak a siker érdekében, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg tőkéletes volt. A szereplők közül kiemelendők Schönblum Emma és Sebestyén Ervin ének-és táncduettje, melyet a közönség több ízben megismételtetett. A többi számok szereplői is igen nagy, megérdemelt sikert arattak. A szép blüffő megrendezését Szöllösi Dezsóné, a Wizo elnöknője látta el tőkéletes hozzájárulással.

„ZSIDÓ ASSZONY” legutóbbi, nívós számát az aradi Wizo adta ki és a cikkeit az aradi csoport tagjai írták. A Wizo-csoportok körében élénk visszhangja volt az aradi számnak.

A petrosani Wizo-csoport e hó 11-én jól sikerült kultur-teadélutánt tartott. Schäffer Lipótné a KKL története címen felolvasást tartott, míg dr. Halmos Brunóné a purimi mulatságról és szervezeti ügyekről számolt be a szépségű közönség előtt. A petrosani Wizo rendszeres héber tanfolyamokat tart fenn és különösen sikeresek a Héber Kör összejövetelei.

Wizo-élet Hatégen. A hatégi Wizo-csoport kéthetenként tartja rendszeres összejöveteleit a Zsidó Otthonban. Minden második szombatn műsoros teastélyt rendez. Lefolytatták a láthatatlan bál-akciót és a KKL javára most rendeznek egy purimestélyt.

Wizo-élet Nasaudon. Február 23-án Mózes Frida, a nasaudi Jung Wizo elnöknője lakásán teát rendezett az Auerhahn-leányok segítségével. Az estély úgy anyagilag, mint erkölcsileg nagyszerűen sikerült. A műsor zsidó dalok énekléséből és szórakoztató játékokból állott. Ez alkalommal kisorsolták a Jung Wizo által készített kébimunkát, mely 500 lejt jövedelmezett. A vendégek mindvégig nagyszerűen érezték magukat és az estély csak a hajnali órákban ért véget a Hatikvah hangjai mellett. Az estély sikeréért sokat fáradozott Moskovits Aronné. A Jung Wizo ezután is köszönetet mond az összes megjelent vendégeknek. Mózes Frida, a Jung Wizo elnöke méltán megérdemelte a neki juttatott elismerést, mert évek óta egyike a város legagilisabb cionistáinak.

A sighetí Wizo hírei. A sighetí Wizo-csoport, mint mindig, az utóbbi időben is igen intenzív és eredményes munkát fejtett ki. Február 16-án rendkívül nagy sikerű teastélyt rendezett a csoport az Ujságíróklubban. Háziasszonyok voltak: Sztruk Ignátné, Fuchs Edéné, Adler Jenőné, Rosenbergné Mórné és Weiss Sándorné. Március 1-én Stern Józsefné rendezte meg háziestélyt, mely a legjobb hangulatban és szép eredménnyel zajlott le. Március 3-án Taub Dezsóné, a csoport agilis pénztárnoknője rendezett teát, amelyen nagy számban jelentek meg a hölgyek. A tea keretében dr. Danzig Samuné elnök méltatta a háziasszony munkáját és érdemeit. Taub Médi, a Haboné „pacsirtája” román és héber dalokat énekel pompásan. Purimkor a Semsonnal karöltve rendezett nagyszabású estélyt a Wizo az Ujságíróklubban a KKL javára, mely anyagilag és erkölcsileg egyaránt fényesen sikerült. Az estély szenzációja a rádió-leadó volt, melynek keretében dr. Krausz Ferenc, Fisch Ignác, dr. Perl Cirella, Klein György, Perl Dudi és Taub Médi nyújtottak színes, rendkívül szórakoztató és mulattató műsort. A cionista helyi csoport legutóbbi Diensztien dr. Danzig Samuné tartott nívós előadást a Wizo palesztinai intézményeiről és országépítő művéről.

— Királyi v. Bucarestből jel. indul a főváros zereleink is hiva

— A parlam. gyilkosai perén jelentik: Polluz a parlamentben retében követ. perének ujraf. című lapban fe. rokona az elhu

— A francia hadseregszámlító londoni Financ. mány óriási a nek fedezésre használja, mint szágban az ál. fangs-wechsel. láik ellenértéké leszámlitják. gada őket v. szágban ujjab. Az állam ott e szállítókat, akik a kormányra s. tolják. Arra né. adat, hogy mil. összege. Szake. több milliárd. kimondottan. repelnek az ut. pitott 15 milliár.

— Ellájasod. betegségnél, ox. désenél, hűgys. mézeses „Fere. gyomor és a b. mozdítja az e. anyagcsereba. kutatva, már. totta, hogy a. gyon szép ere.

— Március. Trentownból j. kormányzó el. végzésének id. órára tűzzék. nyert kegyelm. utasították.

— Figyelme. hogy csak Be

— Bemond. bőváról jelet. iskolai igazg. kártyázott pe. ultimót monde. kor hirtelen e. a kártyát és. A 72 éves ö.

fű
u. m.
stb., val
olcs
Lé
CUJ.

HIREK

**OLCSÓ
LELTÁRI
ÁRAK**
**CONSTRUCTIO
P. UNRII 31.**

— Királyi vadászat a főváros környékén. Bucurestiből jelentik: A király ma vadászatra indul a főváros környékére. Tatarescu miniszterelnök is hivatalos a vadászatra.

— A parlamentben követelni fogják Duca gyilkosai perének újrafelvételét. Bucurestiből jelentik: Polizu-Micsunesti többségi képviselő a parlamentben elmondandó interpelláció keretében követelni fogja Duca meggyilkolása perének újrafelvételét, Bezanak a Strájerul című lapban felhozott vádjai alapján. Polizu rokona az elhunyt miniszterelnöknek.

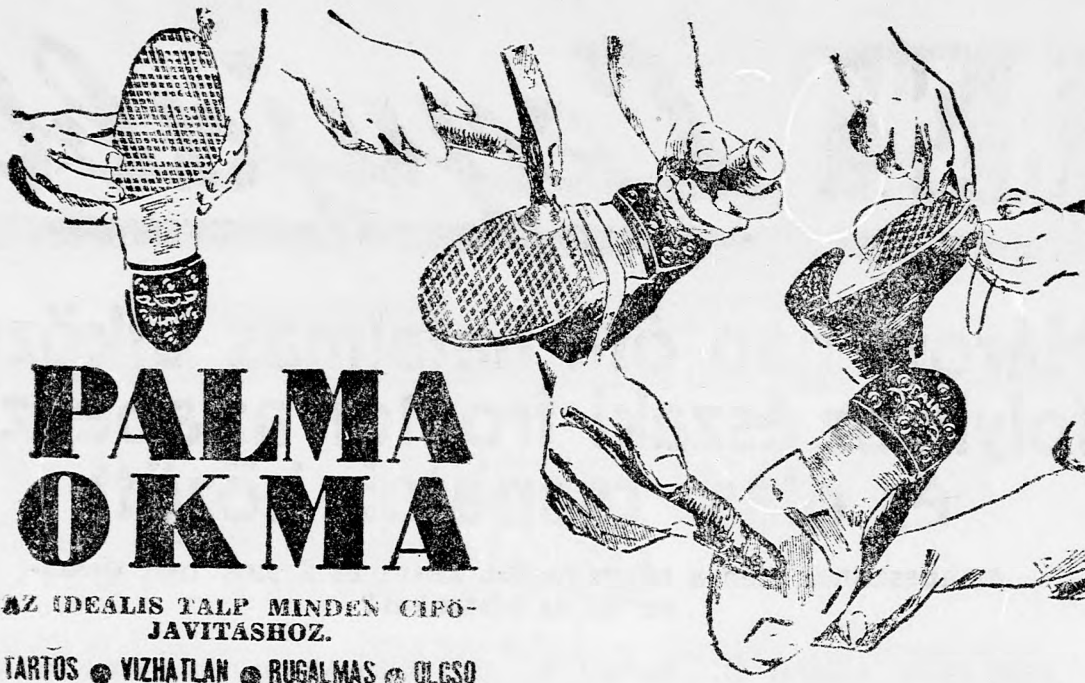
— A francia kincstár is váltóval fizeti ki a hadseregszállítókat. Londonból jelentik: A londoni Financial News szerint a francia kormány óriási aranyú fegyverkezési költségnek fedezésére most ugyanazt a módszert használja, mint a német kormány. Németországban az állam szállítói Arbeitsbeschaffungs-wechsel formájában kapják meg számláik ellenértékét. Ezeket a váltókat a bankok leszámítolják, a birodalmi bank pedig elfogadta őket visszleszámitolásra. Franciaországban újabb hasonló metódust követnek. Az állam ott sem tudta készpénzzel fizetni a szállítókat, akik ezért váltókat intézvényeznek a kormányra s e váltókat a bankok leszámítolják. Arra nézve azonban nincs megbízható adat, hogy milyen összegre ruhgát e váltók összege. Szakemberek szerint mindenesetre több milliárdról lehet szó, melyek nem lévén kimondottan kincstári váltók, nem is szerepelnek az utóbbiakra törvényesen megállapított 15 milliárd frankos maximális összegben.

— Elhújasodásnál, köszvényénél és cukorbetegségénél, oxaluria és prosothuria képződésénél, húgysavas sók lerakódásánál a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését s tartósan előmozdítja az emésztést. Több jeles orvos, az anyagcserebajok celszerűbb gyógymódja után kutatva, már a múlt században megállapította, hogy a Ferenc József vizkurával nagyon szép eredményt lehet elérni.

— Március 31-én végzik ki Hauptmann-t. Trentownból jelentik: Hoffmann, newyerseyi kormányzó elendelte, hogy Hauptmann kivégzésének időpontját március 31-én este 8 órára tűzzék ki. Ezek szerint Hauptmann nem nyert kegyelmet s perének újrafelvételét elutasították.

— Figyelmeztesse barátait és ismerőseit, hogy csak Beck-kávét használjanak.

— Bemondta az ultimót és meghalt. Domtővárról jelentik: Stercz Miklós, ny. elemi iskolai igazgató a domtővári Olvasókörben kátyajzott partnereivel. Az igazgató éppen ultimót mondott be család összes adevál, mikor hirtelen szívéhez kapott, kiejtette kezéből a kártyát és néhány pillanat múlva meghalt. A 72 éves öregurat szívszélhűdés ölte m.

**Titkos megegyezés jött létre
Kína és Szovjetország között
Japán ellen**

A szovjetek nagy kölcsönt nyújtanak Kínának, beszűntetik a kínai kommunista propagandát, viszont Kína beszűnteti az ellenségeskedést a kínai kommunista haderők ellen

Tokió, március 21. (Rador.) A japán lapok szerint titkos megegyezés jött létre Kína és Szovjet-Oroszország között Japán ellen. A lapok értesülése értelmében a szövetség közösen megállapították a kínai kommunista propagandát a szovjet jelentékeny

anyagi támogatást biztosít a nankingi kormánynak, mely viszont beszűnteti a kínai csapatok ellenségeskedését a kommunista haderők ellen és megszünteti a mongoliai kínai szuverenitást a Kína és Oroszország közötti kölcsönös segélynyújtás feltétele fejében.

MAZURKA

Fősz. Pola Negri. Rendező: Willy Forst. Ne mulassza el életének legszebb filmjét megnézni.

Vasárnap d. e. 11-kor nagy matiné: A 13-as erőd ostroma. — Helyárak: 7 és 12 lej.

— Lapedatu kitar lemondása mellett. Bucurestiből jelentik: A Curentul tudni véli, hogy Lapedatu közölte a miniszterelnökkel, hogy fentartja hozzátartozó levelében foglalt elhatározását és nem vállalja tovább a kultuszárca vezetését. Oka a tudományos akadémia és a költségvetés ügye, valamint egyes miniszterekkel keletkezett konfliktusok.

— Alarcos rablók kiirtottak egy falusi családot. Bucurestiből jelentik: Camena községben tíz kilométernyire Cernautitól több alarcos rabló behatolt Turcanu Constantin földműves házába és meggyilkolták a gazdát, feleségét, két gyermeküket és szolgálójukat. A gyilkosságokat fejszével követték el. A rablógyilkosok azután kifosztották a házat. A csendőrség teljes apparátussal keresi az embertelen gonosztevőket.

— Dr Brecher Józsefné halála. Jelentette az Uj Kelet, hogy a clujai klinikán, öthónapi gondos ápolás után, meghalt dr Brecher Józsefné. A haláleset nagy részvétet váltott ki a clujai zsidó társadalom széles körében, ahol nemeslelkűségéről és jótékonyágáról igen jól ismerték dr Brecher Józsefnét. A zsidó asszonyok legjobbjai közül való volt, akinek legfőbb jellemvonása a kifinomult intelligencia és az igaz emberi jószívűség volt. Temetése nagy részvét mellett zajlott le.

— Beck pótkávégvár, Valea lui Mihai, alapítva 1887. 49 éves fennállása bizonyítéka annak, hogy vevőit megelégedésükre szolgálja ki.

— Rekordév a bibliaeladásban. A British Bible Society jelentése szerint az elmúlt évben a bibliaeladás terén világrekordot értek el. Még soha annyi biblia nem fogyott, mint most. Németországban és Spanyolországban husz-huszezerrel emelkedett az eladott példányok száma. Kevesebbet csak Olaszországban adtak el. Szép piaca volt a bibliának Abessziniában is.

Hölgyek!
Exkluzivitások: sálakban, övekben, zsabókban és gombokban. Harisnya- és rövidáru.
„JOLIE”-nál
Memoranduiul 4.

**NÁTHA
HÜLÉS
ELLEN**
**NEURALGINE
JURIST**

— Irodalmi törvényszék Bistrián. Vasárnap este zsufolóság megtelt terem előtt tartotta meg a bistrítai Hanoar-Hacioni irodalmi törvényszékét, melyen Feuchtwanger híres regénye, a „Római zsidó” került megtárgyalásra. Dr Eskelesz M. nyitja meg a tárgyalást, majd dr. Hercegné ismerteti a könyvet. Ganaani Moseh a vád képviselőjében vádolja Josefus Flaviust, a világpolgárt és az apát, Feuchtwangert pedig történelem-hamisítással. Utána Spielmann József tartotta meg védőbeszédét, melyben rámutatva a vád téves szempontjaira, igyekezett megdönteni azt. Hosszas tárgyalás után, a bíróság nem tudott határozni, így megdicsérve egy a vád, mint a védelem képviselőjét, véleménykülönbség miatt nem hozott ítéletet. A rendezvénynek igen nagy sikere volt.

— RÓMA ÉS JERUZSALEM. Március 26-án este fél kilenc órakor a Salom-klub helyiségeiben nagy per veszi kezdetét, ekkor lesz megtartva az az irodalmi törvényszék, mely Lion Feuchtwanger zseniális regénye: „A római zsidó” felett, helyesebben annak főhőse: Josephus Flavius felett fog ítékezni. Ez a per majdnem kétezer éves és ama két szellemi ellenpólus harcát tükrözi, melyet egyfelől a hajdani Róma és a hajdani Jeruzsálem képviselt. Az irodalmi törvényszék előreláthatólag feszült légkörben fog lefolyni. A vádat Jámbor Ferenc, az Uj Kelet szerkesztője képviseli, a védelmet Salamon László látja el. A zsüri elnöki tisztét dr. Hamburg József tölti be, míg tagjai: Adler Zsigmondné, Gottlieb Józsefné, ösv. Wertheimer Samuné, dr. Kepes Imre, dr. Schreiber István és dr. Vass Zoltán lesznek. Az irodalmi törvényszék a kijelölt pontos időben fog kezdődni, mely után az ajtókat lezárják. Tekintettel a nagy érdeklődésre, helyeket és meghívókat az Uj Kelet kiadóhivatala utján is lehet rezerválni.

— Minden önértetes háziasszony csak Beck-kávét használ, mert legzamatosabb, legmegbízhatóbb és legokosabb.

Convocare

Acționarii firmei Succ. lui Mauritiu Berger s. a., Turda, sunt convocati la adunarea generală ordinară care se va ține în 31 Martie 1936, ora 10 a. m. în Turda, în Piața Mihai Viteazul Nr. 48, cu următoarea ordin de zi:
1. Raportul consiliului de administrație și al comitetului de cenzori și prezentarea bilanțului și contului de profit și pierdere pe anul 1935.
2. Hotărâre în ce privește conturile exercițiului 1935.
3. Alegerea comitetului de cenzori.
4. Alte propuneri.
Cluj, la 22. Martie 1936.
Bilanț: 31. Decembrie 1935. Active. Cassa 41.220.—, Hârtii de valoare 5280.—, Debitori 254.919.—, Mărfuri 819.979.—, Pasive. Capital 800.000.—, Rezervă pt. creanțe dubioase 8441.—, Fondul de rezervă 121.764.—, Creditori 180.771.—, Profit net 10.422.—, Total 1.1221.398.—. — Contul profit și pierdere: 31. Decembrie 1935. Pierdere. Cassa de asigurări sociale 4633.—, Telefon 5010.—, Imp. de stat 4% și 8% 10572.—, Chirie 20.000.—, Impozite 54.675.—, Salarii 204.000.—, Incalzit și luminat 4609.—, Cheltuieli de transport 32.189.—, Cheltuieli generale 55.966.—, Profit net 10.422.—, Profit. Scuturi 105.417.—, Mărfuri 296.659.—, Total 402.078.—.

MAZURKA

Pola Negri új filmje a Royal-mozgóban

A film előtt egy felírás fut, melyben Willy Forst, a film rendezője felkéri a látogatókat, hogy a film tartalmát ne mondják el senkinek, hogy a következő nézők éppen annyira a film hatása alá kerülhessenek, mint az, aki most nézte meg. Ilyenformán a cselekményt nem közlöm s csupán annyianak a megjegyzésére szorítkozom, hogy érdekes, pergő és szívvél-lélekkel teli történet, mely messze kiemelkedik a megszokott filmszűzsék közül. Minden egyes ember a helyén van ebben a filmben. A rendező Willy Forst Bécsben készítette el ezt a filmet Rabinovich producerrel együtt. Ha az Eszterházy-film, majd utána a Mascarade újabb és újabb állomárai voltak Willy Forst zseniális rendezői karrierjének, úgy a Mazurka a csúcspont. Tökéletes. Pola Negri alakítása egyike a legnagyobb tragikái teljesítményeknek. Nem színész, hanem ember. Külön meglepetés volt kellemes képzett hangja. Ennek a filmnek már külföldön kirobbanó sikere volt, mely megmutatta, hogy egy film nem kell nagy statisztériával és dollármilliókkal készüljön ahhoz, hogy igazi művészetet és élményt adjon. A szezon kétségenkívüli legjobb filmje. A clujai közönség intelligenciáját bizonyítja, hogy ez a művészfilm — értem alatt, hogy finom eszközökkel dolgozik — állandóan telt házakkal fut a helyi Royal-mozgóban. (F.)

Dr. Kopár Gerő írja:
3 éve használom és ajánlom a „PERLOTT” fogpépet és szárvizet, mert az egyetlen, mely a legújabb tudományos kutatások alapján készült. Tapasztaltam, hogy rendszeres használatuk tényleg meggátolja a fogromlást. Nagy előny, hogy a legújabb készítmények ize is most már a legkényesebb igényeket is kielégíti.

של פסח
Husvéti
fűszeráru
u. m. cukor, kávé, bormazsola, stb., valamint 80%-os ecetsav a legolcsóbb napi árban kapható
Léb Fivérek
CLUJ. Telefon: 4-71.

A Vivó Club-ban
vasárnap
Ma! délután: 5 órai tea táncsal **Ma!**
este: nagy ingyen tombola

